ſ iuſſioni. ſ ſuperbia pſecu
torum.
eſt qui reſiſtat voci tuę. Monteſ a
ſ iniquis cõſilijs. ſ ne poſſint iplere qꝺ cepant.
† ſ ſubditis. aque multe. populi multi.
fundamētis mouebūtur cū †aquiſ
ſ duricia qua ſe inſupabilez putabat ſ aduentū in
iudicio.
petrę ſicut cera liqueſcent añ faciē
ſ cultores dei. hec eſt generatõ q̄. do. ſ ſicut negligē
tes minorantur.
tuaꝫ. Qui aūt timēt te: magni erūt
ſ vel ꝑ oĩbus. ſ perpetuū ſ generatõni
praue et peruerſe. de quo. venient hec omnia ſuper
ge. i.
apud te per omĩa. Uę genti inſur
genti ſup genus meum. Dominuſ
ſ cui nemo reſiſtit ſ iniquitatem.
enim omnipotēs vindicabit in eiſ
ſ qñ dabit vnicuiqꝫ ſcđm opera ſua.
ſ in virga.
in die iudicij viſitabit illos. Dabit
exterius interius ſ q̄ nõ extinguētur.
q̄ ñ morientur
enim ignem et vermes in carnes
eoꝝ: vt vrantur et ſentiant vſqꝫ in
poſt mortē holofer
nis. fugam hoſtis et cetera ſupradicta.
ſempiternū. Et factū eſt pꝰ hęc oĩs
populus poſt victoriam venit in
ſupernam
hieruſalē adorare dñm. et mox vt
ab omni labe peccati: ſeipſos quos nouerunt
domĩo
purificati ſunt. obtulerūt oēs olo
cauſta ꝛ vota ꝛ repmiſſiones ſuas
eccleſia. obtulit dño q̄ ſunt vaſa in
honorem.
Porro iudith vniuerſa vaſa belli
aĩas fraude diaboli deceptas que illi erep
te ĩ vſum vertuntur eccĩe
ca holofernis quę dedit illi populꝰ
ſ fraudes quas anathematizat mater eccleſia
ꝛ canopeum quod ipſa ſuſtulerat
et damnat. ſ poſuit
obtulit in anathema obliuionis.
ſ hic ſpe in futuro ipſa re.
Erat aūt populus iocūdus ſcđm
ſ ſicut decet ſanctos.
ſ † cogitationis. locutõis. opationis. vel fidei
faciē ſanctoꝝ. † ꝛ ꝑ tres mēſes gau
ſpei. et ca. quibus gaudent ſancti in incolatu
huius mūdi.
dium huiꝰ victorię celebratum eſt
ſ pacto
cū iudith. Poſt dies aūt illos vnꝰ
iudicio. ſ percipite regnū qꝺ vobis pa. ē ab
origine mundi.
quiſqꝫ rediit in ſua. et iudith mag
ſ celeſti hieruſalem.
ſ † fulgebunt iuſti ſicut ſol i. re-
na facta eſt i bethulia ꝛ † pclarior
ſ vñ. lxx. ſūt re
gine. et octoginta cõcubine vna columba mea.
erat vniuerſę terrę iſrl̄. Erat etiaꝫ
ſ † hoc q̄ deſpõdi vos vni viro. v. c. exhibere xpo
virtuti † caſtitatis adiūcta: ita vt nõ
ſ corruptõem voluptatis et caſtitatis.
cognoſceret virum oĩbus diebus
ſ mūdus ei crucifixꝰ et obliuioni traditꝰ
vitę ſuę: ex quo defunctus eſt ma
ſ † paſſionis. reſurrectõis. aſcenſionis.
naſſes vir eius. † Erat aūt diebꝰ fe
ſtis, pcedens cum magna gloria.
ſ ſub eſtu tribulatõis. ſ mūdo ſ prioris erroris
ſ quo relicto ſtati emerſerūt moleſtie tribula
Manſit aūt in domo viri ſui ānoſ

Jn carnes. ꝛc.
Quas amauerūt: d̄ q̄
bus naſcitur fetor ver
miū. Caro et ſanguis
vermes creat. q2 dele
ctatõ carnalis cui ſal
cõtinentię non reſiſtit.
penā eternā generat lu
xurioſis. vñ. Uermis
eorū ñ morietꝰ. ꝛ ignis
ñ extinguetur.

Et factum eſt.
Adepta victoria d̄ ho
ſtibus ſuis. quiſqꝫ ele
ctus ab omĩ labe pur
gatus ꝓperat in ſuper
nā dei ciuitatē. vbi ve
ra viſio pacis. vbi red
dit vota ſua cõditori.

Erat autem. Glo
ri a martiruꝫ ꝛ cõfeſſo
rū quā colit eccĩa vita
et moribus glorioſa.
Uñ. Cõſtituite diem
ſolennē ĩ frequētatõi
bus. i. frequenter vſqꝫ
ad cornu. i. gratiaꝫ cõi
catõnis corpis et ſan
guinis domini. nec an
tea liceat recedere a vi
nis.

tionis. ſ vñ centenariꝰ numerus a le
ua tranſit in dexteraꝫ.
ſ † legi moyſi q̄ eſt in. v. libris contenta.
centū † q̄nqꝫ: ꝛ dimiſit abram ſuā
ſ corpaliter cõdicõe humani generis
ſ † ſepulti enĩ ſumꝰ cū illo ꝑ baptiſmū in mortē
liberaꝫ: ꝛ defuncta ē ac † ſepulta cū
ſ mūdo mortua in baptiſmo vbi cõmorimur
xpo vt reſurgamꝰ cum xpo.
ſ † ſepelierunt ſtephanum viri timorati et fece
runt planctū magnuꝫ ſup eum.
viro ſuo in bethulia † luxitqꝫ illam
oĩs populus diebus ſepteꝫ. Jn oĩ
ſ † vñ quis ſepabit nos a caritate chriſti.
aūt ſpacio vitę eiꝰ † nõ fuit qui per
ſ temporalem
turbaret iſrael. ꝛ poſt mortem eiuſ
ſ in eternū qñ oĩs aufugiet dolor. et gemitus
et cum xpo regnabimus in eternū.
ānis multis. Dies aūt victorię hu
ſ † tranſitoribus quorū vnus dicebat. pegrinꝰ
ſum ſicut omnes pr̄es mei:
ius feſtiuitatis † ab hebręis in nu
mero ſanctoꝝ dieꝝ accipitur: ꝛ co
ſ cõfeſſoribꝰ xpi ſ quo ꝑ baptiſmū inimici pote
ſtatem euaſerunt.
litur a iudęis ex illo tempore vſqꝫ
ſ duꝫ durat preſens ſeculum.
in p̄ſentem diem.

Explicit liber Judith.

Jncipit. ꝓlogus in libꝝ Heſter

Librū heſter
varijs tranſlatoribus
cõſtat eſſe vitiatū. queꝫ
ego de archiuis hebręoꝝ releuans
verbū e verbo expreſſiꝰ tranſtuli.
Quem libꝝ editõ vulgata lacinio
ſis hinc inde verboꝝ ſinibꝰ trahit
addens ea q̄ ex tpe dici poterāt. et
audiri. ſicē ſolitū eſt ſcolaribꝰ diſci
plinis ſūpto themate excogitare.
q̄bus verbis vti potuit q̄ iniuriaꝫ
paſſꝰ eſt: vl' ille q̄ iniuriā fecit. Uoſ
aūt o paula ꝛ euſtochiū qm̄ ꝛ bi
bliothecas hebręoꝝ ſtuduiſtis itra
re. ꝛ interpretū certamia cõpbaſtis
tenentes heſter hebraycū libꝝ per
ſingula verba nr̄am tranſlationeꝫ
aſpicite: vt poſſitis agnoſcere me
nihil etiaꝫ augmētaſſe addēdo ſed
fideli teſtimonio ſimpliciter ſicē in
hebręo habetꝰ. hyſtoriā hebraycaꝫ
latię lingue tradidiſſe. Nec affecta
mꝰ laudes hominū. nec vitupatõ
nes expaueſcimus: deo enĩ placere
curātes. minas hominuꝫ penitus
nõ timemꝰ: qm̄ deus diſſipat oſſa
eoꝝ qui hominibus placere deſi
derant. ꝛ ſcđm aplm qui eiuſmõi
ſunt. ſerui chriſti eſſe non poſſunt
Rurſum in libro heſter alphabetū
ex minio vſqꝫ ad theta litteram fe
cimus diuerſis in locis. volentes
ſcꝫ ſeptuaginta interpretuꝫ ordineꝫ
per hoc inſinuare ſtudioſo lectori

Centumquinqꝫ
Pro eterna beatitu
dine cētenarius nume
rus a leua tranſit i de
xteram.

Abram. Abram.
Carnaliū cõuerſatõeꝫ
quę ſp timori obnoxia
ē ĩ libtatē gratie. ꝛ ad
ſecuritateꝫ charitatis
docēdo ꝛ exhortando
perducit. vt nõ timore
ſꝫ amore ſeruiat.

Luxit. ꝛc. Electi
dei ꝑ omne tēpus: qꝺ
ſeptem diebus euoluitꝰ
ꝓpter peregrinatõneꝫ
pn̄tis ecc̄ę ĩ dolore et
gemitu ñ affliguntur
ex deſperatõne: ſed fu
turę vitę recordatõne.
iuxta illud. Fleuimus
dū recorda. ſyon.

In diebus aſ. Rab. Liber heſter quem hebrei īter agyographa numerāt: xpi et eccleſie cōtinet ſacramenta. Heſter enim ī typo eccleſie populuʒ liberat de periculo. et interfecto aman qui ī. terpretatur iniquitas. partes cōuiuij ʒ diem celebrem cōuertit ī poſteros.

Hyſtoriam heſter tempore aſſueri fuiſſe nō dubitamus. ſed q̄s fuerit aſſuerus ignoramus. Joſephus tamē memorat eum fuiſſe cyruʒ Xerſis filiū q̄ poſt dariū patrē perſide rexit imperium. Hūc cyrum dixit artarxerſem apud grecos vocari. q̄ longimanus cognoīatus regnauit quadraginta annis. ſʒ nō videt heſter eo tempore fuiſſe. forte eñ Eſdras ñ pterijſſet eam. q̄ de hiſ q̄ (captiuis ī hieruſalē redeuntibus d babilone) geſta ſūt texit hiſtoriā. Euſebius vero in cronicis ſuis arbitrat hūc eē artarxerſem q̄ cognominatur mēnō darij ʒ pharaſtidis filium. hic ab hebreis aſſuerus. a. lxx. interp̄tibus artarxerſis vocatur: qui regnauit poſt darium patruum cognomento nothum annis. xl.

Suſa ci. Suſa metropolis eſt perſide quam aiunt hyſtorici mennonis fratrem cōſtituiſſe. ʒ a ſuſi fluuio nomē accepiſſe. Ibi ē regia domus cyri lapide cādido ʒ vario columnis aureis et lacunaribus gemmiſq̄ diſtincta. celi continens ſimulacrum. ſtellis micantibus inſignitum ʒ icredibilia multa. Ibi

Nos enim iuxta morē hebraycuʒ ordinem pſequi etiā in ſeptuaginta editione maluimus.

Explicit prologus.
Incipit liber Heſter.

In diebꝰ aſſueri qui regnauit ab india vſq̄ ethiopiā ſup centū
ſ q̄ pue erant.
viginti ſepteʒ puincias quādo ſedit in ſolio regni ſui: ſuſa ciuitas regni eius exordium fuit.
† ſ aſſuerus. ſ. qui xpm oſtendit nomine et dignitate. iterpretatur enim atrium meum vel hoſtium: xpūs aūt dicit. ego ſum hoſtiū oui. ʒc.
Tercio igit anno iperij ſui fecerat grande cōuiuiū cunctis pncipibꝰ.
ſ apoſtolis. vnde. pueri nunquid pulmentarium habetis. Et alibi. q̄ pueri cōicauerunt carni et ſanguini et ipſe cōicauit eiſdeʒ ſ quos neq̄ mors neq̄ vita ſeparabit a charitate chriſti.
ʒ pueris ſuis fortiſſimis perſaruʒ
ſ prelatis eccleſiarum.
ʒ medorꝫ inclitis ʒ pfectis prouin
ſ corā ſe in beneplacito ſuo. ſ ſcie et ſapientie que ducunt ad regnum beatitudinis.
ciarum corā ſe: vt oſtenderet diuicias glorię regni ſui. ac magnitudi
ſ oſtenſionem.
dinem atq̄ iactātiam potentię ſuę
ſ propter eternā vitam. q̄ centenarius pfectus eſt numerus. et a leua tranſit in dexterā
multo tpe: centum videlicʒ ʒ octoginta diebus. Cumq̄ impleret dies
ſ per apoſtolos. vnde. ecce conuertimur ad gentes. ſ etiam gentes
cōuiuij. inuitauit oēm populū qui
ſ que ē ciuitas gentium. et per ſinodochen gens ſignificatur.
iuētus ē in ſuſis a maximo vſq̄ ad
ſ toto tempore huius vite que ſeptem diebus agitur.
minimū. ʒ iuſſit ſeptē diebus cōuiuium pparari in veſtibulo horti ʒ
ſ preſenti eccīa in qua nos fide et operibus ad introeundū paradiſum preparamus ī qua verbi dei dapibus electi ſatiantur ſ orti eterne iocunditatis vbi conſite arbores fructifere. id eſt ſancti meritis preclari ſ ebriſti enim regis noſtri dono ibi ſancti fruuntur regno ppetuo. ſ opibus.
nemoris. quod regio cultu ʒ manu conſitū erat Et pendebāt ex omni
ſ ſpūalis ornatus. ſ celeſtis cōuerſatōnis
parte tentoria aerei coloris et carbaſini ac hyacinthini: ſuſtentata
ſ ſabie. carbaſinus color auro ſimilatur.
ſ celeſtis cōtēplatōis.
funibus byſſinis atq̄ purpureis qui eburneis circulis inſerti erant et colūnis marmoreis fulciebant.
ſ vñ ī can. lectulus noſter floridus.
ſ .i. quies cōtemplatōnis: in qua quieſcunt ſancti
ſ pro ſapia. ſ p eloquētia:
Lectuli quoq̄ aurei ʒ argētei ſup
ſ humilitatē prelatorūʒ qua minoribus preparant lectum ſ virore fidei. ſ candore caſtitatis.
pauimentum ſmaragdino ʒ pario ſtratum lapide depoſiti erāt: quod
ſ aſtitit regina a dex. t. ī v. deau:
ſ virtutū ſ picturā fecit deus nō homo.
mira varietate pictura decorabat.
ſ ſpūales cōuiue.
Bibebant autē qui inuitati erant.
ſ euangelicis verbis ſpūali ſapīa conditis
ſ legis et apoſtolorum et prophetarum.
aureis poculis. ʒ alijs atʒ alijs vaſis cibi inferebantur. Uinū quoq̄
.i. ſpūales delicie quibus ſaginantur anime
ſ verbi dei celeſtis grē
ſ ñ paruitate noſtra. ſ diuidens ſingulis prout vult.
vt magnificencia regia dignū erat
ſ abundanter tribuit et ñ improperat.
abundās ʒ pcipuū ponebat. Nec erat qui nolentes cogeret ad bibēdū. ſed ſicut rex ſtatuerat pponēs
ſ ſcripturarū ſ doctores. ſ maioribus eccīe. q̄ dent ī tpe tritici mēſuram:
menſis ſinglos de principibꝰ ſuis vt ſumeret vnuſq̄ſq̄ quod vellet.
ſ plebs iudaica que regnare videbatur cuʒ ī cultu vnius dei premineba ceteris gentibus. ſ refectōʒ legis.
Uaſthi quoq̄ regina fecit cōuiuium feminarum in palatio vbi rex
ſanctarū aiarū.
aſſuerus manere cōſueuerat. Ita
ſ nobis ſʒm opi
q̄ die ſeptimo cum rex eſſet hilari
nionē. ſ copioſam ſancti ſpūs gratiā quaʒ apoſtol potati ſunt: ſ in apoſtolis.
or: ʒ poſt nimiā potōeʒ incaluiſſet
ſ ſpūs ſancti muſto de quo dr: tu aūt ſeruaſti bonuʒ vinum v. a.
mero: pcepit maumam et bazatha ʒ arbona ʒ bagatha ʒ abgatha et

neceſſe eſt vt ſi aliq̄rū bona xpūm ſignificāt eorū quoq̄ mala ipſi ſcʒ chriſto cōueniant. Moyſes eñ in multiſ xpūm ſignificauit. ſed nō in hoc q̄ aquas cōtradictōis dubitauit. Sed nec aaron in factura vituli. Nec ſalomon in ſorde libidiniſ Sic aſſuerus in iſto iudicio vel in liberali cōuiuio xpūm ſignificat ſicut yſaias in cyro rege pſarum xpūm ſignificat. d quo poſtea ſubiungit. Accinxi te ʒ nō cognouiſti me ʒc. Si eñ reges iniqui ī malefactis dyabolū ſignificant. cur ñ reges iuſti in benefactis xpūm demonſtrāt. Nabuchodonoſor iuſſit poplos audita ſimphoniaruʒ ʒ muſicorū voce pſtratos ſtatuā adorare. et dyabolꝰ ſeculari vuluptate decepit genus humanū inflectita mentis rectitudine ad ſequēdā auariciā q̄ ē ſimulacrorꝫ ſeruit.

Dies cōui. Magnatuʒ vel primitiuorum fideliū q̄ primi refecti ſunt. ſm illd. Nō ſum miſſus ni. ad o. q̄ p. do. iſrl.

In ſacramēto dnīce reſurrectōis noui t. ʒ de circūciſionis: ʒ octo ſunt beatitudines: ad q̄s iſtd cōuiuiū pducit: qd fit tm̄ diebꝰ. mali āt puiuabūtur ī noctibus.

Et pendebant Biſſus mortificatōnē carniſ ſignificat. Purpura ſanguinē martirij. Columnę marmorę: firmitatē doctorūʒ Bene ergo dr q̄ tētoria diuerſi coloris biſſinis ʒ purpureis funibꝰ p circlos eburneos ī colūniſ marmoreiſ ſuſpēdbāt. q̄ decor eccīe ī ſapie meditatōe ʒ ī virtutū aſcēſiōe: p carnis mortificatōʒ ʒ caſtitatē cū martirij dignitate ī doctoribꝰ dʒ effulgere. ʒ ipoꝝ verbo ʒ exēplo ad aliorū noticiā puenire. vt ab his īſtructi ʒ ꝯfortati aulā pa
Et columnis. Id ē doctoribꝰ. d q̄bꝰ dr. Ego cōfir/ diſi mereāt itroire
maui colūnas eiꝰ. Et alibi. Colūnas fec argēteas reclinatoriū aureū.
Super pa. Smaragdꝰ a nimia viriditate ſui ſic vōtur. pariū genꝰ marmoris candidiſſimū. Per virorē eñ fidi ʒ cādorē caſtitatis ꝯſtruit fūdamētū humilitatis. Sū eī pau. ſ. q. i. ē r. c. ʒ q̄ ſe humiliat ex. ʒ alibi. Diſcite a me ʒc.
Uinum. Scōʒ illd. Caritas dei diffuſa ē ī cor. n. ʒc. Alij datur ſmo ſcīe
Nolentes. Nēo cogit ſpūale alij ſapię. alij fides. alij grā ſanitatū. donū accipe. filios vult deꝰ nō ſeruos. volūtatē vult nō neceſſitatē. ſm illd Qui pōt cape ca. Itē ſi vis ad vitā igredi ſerua mādata. Et ſi vis pfectꝰ
Unuſquiſq̄. Scōm velocitatē ʒ capacitatem et eē. vade ʒ ven. om.
vtilitatē ſingulorū. Sic eñ tēpāda ē pdicatō: vt ī omnibꝰ vtilis fiat. nulli

Aſſuerus cōuiuiū maximū diuitijs ʒ et copioſū delicijs celebrauit. Virtus nāq̄ ſacri eloquij ſic aliquando tranſacta narrat vt ventura exprimat: ſic factorem approbat: vt ei in miniſterio contradicat. ſic geſta damnat: vt hec myſtice gerenda ſuadeat.

Tercio igitur a. Tempore ſcʒ iſtius ſeculi incarnatōnis ſuę ſacramētū patefecit. et ſpūales epulas predicatōnis: ʒ corporis et ſanguinis ſui abundantiſſime miniſtrauit. Primum tempus ante legē. Secunduʒ ſub lege. Terciū ſub gratia

Grande cō. Simile eſt regnū celorū ho. r. q̄ fecit nup. fi. ſu. Et alibi. Hō quidā f. c. m. ʒ vo. m.

Huius cōuiuij hiſtoria pompā diuitiarū et luxū regis oſtendit. ſed xpi ſpūales delicias quas vnicuiq̄ diſpenſat allegorice ſigficat. Xpſ eñ ē ille ditiſſimus rex qui vxoris ſuę. i. eccīe precibus exoratus. in deos. i. cōfeſſores ſuos de manu inimicorū liberat. atq̄ ipſos iuſte cōdemnat. Neq̄ eñ

noceat. ⁊ iter oium vi
tia quaſi gladius an
ceps trāſeat. ſic ꝑ ſup
biā reſcindenſ auferat
vt ñ augeat timidita
tem. Sic ociolis ⁊ tor
pētibus ſollicitudinē
operis imponens. vt i
quietis et curioſis non
augeat iportunā actō
nē. ⁊ ſic ꝺ ceteris

Ut oſtenderet. Ubi venit pleītu
do tpis miſit ꝺeꝰ filiū
ſuū ⁊c. Nūc eīm ꝺei fili
us incarnatꝰ legis my
ſteria q̇b an̄ fideles pa
uerat: abundantiori ḡ
tia maīfeſtauit.

In palacio. Hieruſalem vbi tem
plū ⁊ ſancta ſanctorū:
vel in ſancte ſcripture
meditatōe: i qua diui
nitas potētie ſue tribu
it noticiam.

Que renuit. Nō
ſolū legatos deſpiciēs
ſed et regis imperium
Un̄ in euāgelio. ſeni
or eīm filius a pr̄e roga
tus ad cōuiuiū noluit
introire. ⁊ q̇ ad cenam
vocati alijs rebus oc
cupati noluerūt veni
re iuxta indignatōnē
patrisfaīlias reiecti ſūt
⁊ alij loco illoꝝ ꝯſtitu
ti.

Responditq̃. Hic nouiſſimus i ordi
ne ſeptem ſapientium
numeratus ſententiā
ꝓmulgat. ⁊ paulū apo
ſtolū ſignificat qui di
cit. Ego ſum minimus
apl'orū qui n̄ ſum di
gnus vocari apoſtolꝰ:
et ꝯdicentibꝫ iudeis et
zelo repletiſ ait: Quia
vos idignos indicaſtiſ
vite eterne ecce ꝯuer
ad gentes

ſ predicatoribus repletis ſeptiformi ſpū qui ſe ca
ſtrauerunt propter regnū celorum
zarath ⁊ charchas ſeptem eunu
ſ verbum dei
chis qui in cōſpectu eius miniſtra
ſ iudaicā plebē
bāt: vt itroducerēt reginam vaſthi
ſ ad cōuiuiū ſpuale.
coram rege. poſito ſuꝑ caput eius
ſ honore religionis.
dyademate: vt oſtenderet cunctis
ſ natōibus. ſ regibus nobilioribus.
populis ⁊ principibꝰ eius pulcritu
ſ ꝓrogatiua patrū. ſcīa legis
et prophetarū
dinē. Erat eniꝫ pulcra valde Que
rēnuit. ⁊ ad regiſ iperiū qꝺ ꝑ eunu
chos mandauerat. venire cōtēpſit
ſ ſaluator noſt. r. de quo ꝺr. Cōcupiſcet rex de
corem tuum.
Un̄ iratus ⁊ nimio furore ſuccēſus
ſ doctores ſpū ſeptiformi ꝓcellētes
interrogauit ſapiētes q̇ ex more re
ſ recta fide et operatōe
gio ei ſēꝑ aderant. ⁊ illoꝝ faciebat
cuncta cōſilio. ſcientiū leges ac iu
ſ prophetarum.
ra maioꝝ: erant aūt primi ⁊ pximi
charſena. et zethar. et admatha. et
tharſis. ⁊ mares. ⁊ marſana. ⁊ ma
ſ predicatores gentiū
mucha. ſeptē duces ꝑſarū atꝫ me
ſ volūtatem.
dorum. qui vedebant faciem regiſ
ſ i regno eccīe vel celeſti.
⁊ primi poſt euꝫ reſidere ſoliti erāt
cui ſententie vaſthi regina ſubiace
ret que aſſueri regiſ imperiū quod
per eunuchos mādauerat. facere
noluiſſet. Reſponditq̃ mamucha
audiente rege atq̃ principibꝰ: Nō
ſ quaſi publica res agitur.
ſolū regem leſit regina vaſthi: ſed
ſ ſubditos. ſ predicatores.
⁊ oēs populos ⁊ principes q̇ ſunt
ſ eccleſijs.
in cunctis ꝓuincijs regis aſſueri.
Egrediet̄ eniꝫ ſermo regine ad oēſ
mulieres vt cōtemnāt viros ſuos
⁊ dicant. Rex aſſuerus iuſſit vt re
gina vaſthi intraret ad eum. et illa
noluit: atq̃ hoc exemplo oēs prin
cipū cōiuges ꝑſarum atq̃ medoꝝ
paruipendēt imperia maritorum.
Unde regis iuſta eſt indignatio.
Si tibi placet egrediatur edictum
a facie tua. ⁊ ſcribātur iuxta legē ꝑ
ſaꝝ atꝫ medoꝝ quā ꝓteriri illicitū
ſ ſinagoga q̇ cōtēpſit.
eſt: vt neq̃q̃ vltra vaſthi egrediat̄
ſ quaſi ſpōſa in cubili ſ quo regnabat cū rege.
ſ eccīa ꝺ gētibꝰ
ad regem: ſed regnū illius altera q̄
ſ fide et deuotōe. de qua ꝺr. aſtitit regina a dex. t.
ſ In oēꝫ terrā e. ſ. e.
melior ē illa accipiat. Et hoc in oē
ſ eccleſiarum:
quod latiſſimū eſt ꝓuinciarū tuaꝝ
ſ ſubdite plebes:
diuulget̄ imperiū: ⁊ cūcte vxores
ſ apoſtolorū ſ ſucceſſorum ſ prelatis
tam maioꝝ q̃ minoꝝ deferant ma
ſ ſcꝫ obedientie
ritis ſuis honorem. Placuit con
ſ coapoſtolis:
ſilium eius regi ⁊ ꝓncipibꝰ: fecitq̃
ſ pauli. ſ ꝑ predicatores.
iuxta cōſilium mamucha. et miſit
ſ admonitōes. correptōes.
epias ad vniuerſas ꝓuītias regni
ſui. vt q̄q̃ gens audire ⁊ legere po
ſ loquebantur varijs l. a. m. ꝺ.
terat diuerſis linguiſ ⁊ litteris. eſſe
viros principes ac maiores in do
mibus ſuis. et hoc per cūctos po
pulos diuulgari.

C. II.

His itaqꝫ geſtis poſtq̃ regis aſſueri indig
natio deferbuerat: recordatus eſt
ſ cōtemnēs regē ſ repudiatōnem
vaſthi que feciſſet vl' q̄ paſſa eſſet:
ſ cōſolantes regem.
dixerūtq̃ pueri regiſ ac miniſtri eiꝰ
ſ nouelle anime.
ſ a corruptōe diaboli
Querantur regi puelle virgines ac
ſ apoſtoli. de quibꝰ dicitur: ecce
e. m. v. ſ diligenter:
ſpecioſe. ⁊ mittātur q̇ cōſiderent ꝑ
ſ virtutibus et opibus
vniuerſas ꝓuīcias puellas ſpeci
ſ verbo et exemplo:
oſas ⁊ virgines: et adducant eas
ſ Nō po. ci abſ. ſ. m. p.
ſ in qua regnabat aſſuerus
ad ciuitatē ſuſan: ⁊ tradāt eaſ i do
mū feiarū ſub manu agei eunuchi
qui eſt ꝓpoſitus ⁊ cuſtos mulierū
ſ ſpōſarū regis magni: ſ a deo. ſ victū et cultū ani
marum.
regiarum: ⁊ accipiant mundū mu
liebreꝫ ⁊ cetera ad vſus neceſſaria
ſ qꝛ multi vocati. p. e.
Et q̄cunq̃ inter oms oculis regis
ſ vna nō multe. multitudinis c. e. c. vt
placuerit: ipſa regnet pro vaſthi.
Placuit ſemo regi: ⁊ ita vt ſuggeſ
ſerat iuſſit fieri Erat vir iudeus in
ſuſis ciuitate: vocabulo mardo
cheus filius yair filij ſemei filij ciſ
ſ ꝑſecutor eccīe factus
de ſtirpe gemini: qui tranſlatꝰ ſue

His itaqꝫ g. Re
pudiata iudea diuer
ſi ex diuerſis partibuſ
mundi ad ſocietatē re
gie dignitatis ꝑ predi
catores verbū dei ad
miniſtrantes adducūt
et ſub manu egei qui
iterꝓtatur feſtinus. et
cuſtos ē regiarū mulie
rū tradūtur. i. ꝯmittū
tur paſtoribꝰ q̇b fide
liū aīaꝝ cuſtodia dat̄
vt eis verbo et exēplo
miſtrēt quidq̇d ad cul
tū pietatis neceſſariuꝫ
vident. Quicūq̃ au
tē fide recta ⁊ ꝯſcīa pu
ra regi altiſſimo placu
erit: ad ipſum igrediet̄
repudiata vaſthi.

Qui fuit n. Heſter dicitur abſconſa. ediſſa. miſericordiā cō ſecuta. Hē ē gētiuȝ eccia q̄ī abſcondito cordis nutriēs caſtitatē fidei et miſericordiā. grām corā oculis dn̄i inuēit. repudiata ſynagoga q̄ī oſee vocabat abſq; miſcdia. Hanc nutrit mardocheus ſpūalis ⁊ adoptat ī filiaȝ q̄ eſt doctor gentiū in fide et veritate. et eſt de ſtirpe gemini. H eſt de ſtirpe beniamin

Heſter q. Hic nabuchodonoſor ſpiritualis ⁊ rex cōfuſioīſ a naturali lege ⁊ cultu vni⁹ dei ī cōfuſionem ydolatrię trāſtulit. ſed pietas diuina ad viā veritatis p p̄dicatoreſ reuocauit

Et ſeptem p. Id ē fideles aīas ſpūſſancti grā regeneratas atq; dedicatas q̄ ei⁹ ſequuntur veſtigia. fide doctrina et opatōne bōa ꝯ quib⁹ dr̄. Adoleſcentulę di. te ni.

Que noluit. Quia pctōꝝ labe ⁊ ſordib⁹ ydolatrię p baptiſmū mūdata opprobrium pſtinę iniq̄tatis n̄ ſuſtinuit vltra

ſpiritali:
rat de hieruſaleȝ eo tempore quo
ꝑparatos captiuitati ſpūali. iechonias enim ꝑparatō dn̄i interptatur.
dyabolus.
iechoniam regē iuda nabuchodo
cōfuſionis.
noſor rex babiloniſ tranſtulerat q̄
magiſter ecclesie. xp̄i qui dicit nūciabo nomē tuum. f. m.
fuit nutricius filię fratris ſui ediſ
abſcōſa.
neſciat enim ſiniſtra tua q̄d faciat dextera tua.
ſe quę altero noīe vocabat̄ heſter:
errorē et ſupſtitōēȝ gentilem.
pulcra
⁊ vtrūq; parētem amiſerat. pulcra
es et decora fi. hie.
nimis et decora facie. Mortuiſq;
patre eius ac matre. mardocheus
per verbuȝ euāgelij ad ſalutē generauit eternam. vn̄. filioli mei quos iterū pturio.
ſibi eam ad optauit in filiā. Cumq;
ꝑcrebruiſſet regiſ imperiū. ⁊ iuxta
mandatum illus multę pulcrę vir
caſtis
gines adducerentur ſuſan. ⁊ ageo
parentibus.
traderētur eunucho: heſter quoq;
inter cęteras puellas ei tradita eſt
vt ſeruaret̄ in numero fęmiarum.
Quę placuit ei ⁊ inuenit gratiā in
cōſpectu ei⁹ Et p̄cepit eunucho vt
ſanam doctrinā ſcripturarū ſciētiaȝ et vitaȝ eternā et honeſtam.
accelerarer mūdum muliebrem. et
traderet ei partes ſuas. ⁊ ſeptē pu
ellas ſpecioſiſſimas de domo regiſ
ſponſaȝ adoleſcentulas.
donis virtutum
⁊ tam ipaȝ q̄ȝ pediſſequas eius or
verbo et exēplo ecclesia de gentib⁹
naret atq; excoleret. Quę noluit in
dicare ei populū ⁊ patriam ſuam.
doctores qui dicunt obliuiſcere po. t. ⁊c.
Mardocheus eniȝ p̄ceperat ei vt
† ſolicite exquirēdo fideȝ et operatōēȝ cōmiſſe plebis.
de hac re oīo reticeret† Qui deam
† aſſiduc. vn̄ apoſtolus. ſolicitudo oīm eccleſiarum. et q̄s infirmat̄ et ego n̄ infirmor
ante regulam recte fidei:
bulabat† quotidie ante veſtibulū
celeſtis hieruſalem. anīe
domus in qua electe virgines ſer
uabant̄: curā agens ſalutis heſter
⁊ ſcire volens q̄d ei accideret. Cuȝ
aūt veniſſet temp⁹ ſingularuȝ p or
ſtāq; ſpōſe. celeſtē
dinem puellaꝝ vt intrarēt ad regē
expletis oībus quę ad cultū mulie
brem ptinebāt. mēſis duodecim⁹
vertebatur ita dūtaxat vt ſex men
noīe fidei et pinguedine dilectōnis.
ſibus oleo vngerentur myrtino. et
bonorū opū.
alijs ſex q̄buſdā pigmētiſ ⁊ aroma

virtutū in baptiſmū.
tibus vterent̄. Ingredienteſq; ad
regeȝ: quicq̄d poſtulaſſent ad orna
adoctoribus prius.
tum ptinens accipiebant. ⁊ vt eis
trinitatis fidei
placuerat cōpoſitę: de triclinis fę
minarū ad regiſ cubiclm trāſiebāt
q: p⁹ occaſū viciorū exurgit fulgor virtutuȝ
Et quę ītrauerat veſpe ęgrediebat̄
māe: atq; exinde ī ſecundas ędes
deducebant̄ q̄ ſub manu ſaſagazi
eunuchi erāt. qui cōcubinis regis
p̄ſidebat: nec habebat poteſtatē ad
regeȝ vltra redeundi niſi voluiſſet
rex. ⁊ eā venire iuſſit ex noīe. Euo
luto aūt tempore p ordinem. inſta
ſexta etas. vbi ī eīt pleītudo tpiſ
eccia de gētibus.
bat dieſ quo heſter filia abiail fra
doctorū et pcipue pauli. ſ. vt ſupra
tris mardochei. quam ſibi adopta
p baptiſmū
uerat in filiam deberet intrare ad
q: plus credidit doctoribus q̄ȝ ſibi. q̄ vtilia ſunt melius nouit medicus q̄ȝ infirmus
regem. Quę nō quęſiuit mlīebreȝ
cultū. ſed q̄cunq; voluit ageus eu
nuchus cuſtos virginuȝ: hęc ei ad
circumdata var. etate virtutū
ornatum dedit. Erat eni formoſa
valde. ⁊ incredibili pulcritudine:
omniuȝ oculis gratioſa. et amabil̄
videbatur Ducta eſt itaq; ad cubi
culum regis aſſueri menſe decimo
benignitatis āno
qui vocatur thebeth. ſeptimo āno
ſeptiformi gr̄a ſpūſſci repleto.
eccleſiaȝ chriſt⁹.
regni ei⁹. ⁊ adamauit eaȝ rex plus
nationes virtutuȝ
q̄ȝ oīs mulieres: habuitq; gratiā
remiſſionem peccatorum.
⁊ miſericordiā coram eo ſup oīs
cōſortē ſibi regni fecit
mulieres. ⁊ poſuit dyadema regni
in mēte. aſtitit regina a dextris tuis.
in capite eius: fecitq; eam regnare
ſinagoge q̄ regē ſpernēdo et crucifigēdo regni dignitatē amiſit.
in loco vaſthi. Et iuſſit cōuiuiū p
cōuiuium. ſpūale gaudiuȝ in toto orbe vbi epule ſpūales vbi miſteria corpis et ſanguinis domini.
parari pmagnificum cunctis pnci
pibus ⁊ ſeruis ſuis: pro cōiunctōe
eccie. veīte ad me oēs q̄ laboratis et o. e.
⁊ nuptijs heſter. Et dedit reqem
depoſito onere pctōꝝ. ſpūalia
dedit dōa hoībus.
vniuerſis puincijs: ac dona largi
tus ē iuxta magnificēciā principa
lem. Cumq; ⁊ ſecundo q̄rerētur vir
† doctores qui cōuocant gentes ad introitū fidei et ſacramentum baptiſmi.
gines. ⁊ ꝯgregarent̄. † mardoche⁹

Ingredientes Quęcūq; aīa certat ad thalamū xp̄i ꝑperare: ꝯdignū a ſuis doctoribus accipit ornamētū. ⁊ quo magis ſe deuotā ad agnitōȝ fidei ⁊ exercitiū opis p̄parat eo āpliuſ a doctorib⁹ īſtruitur. vt ꝯ ꝯpetētiū numero ſanctę trinitatis integrā fideȝ ⁊ ꝯfeſſionē ad ꝑceptōēȝ baptiſmi. ⁊ vnctōneȝ criſmatiſ vt celeſti ſponſo veraciter iungatur accedat.

Atq; exinde. Qui ſe ab eccia p vitioruȝ ſordes ſepauerit: merito ī ſecūdas ędes retruditur vbi ꝯcubinę regiſ morant̄. q: lanę fidei caſus deſcenſū honoriſ meretur. nec h̄ȝ vltra ptātē ad regē redire niſi ſuperna gratia viſitatus ī pristinę ſtatum dignitatis reſtituatur

Euoluto. Id eſt. tranſactis quinq; ętatibus mūdi: q̄b⁹ patꝝ ꝓpago ꝓceſſerat: inſtabat ſexta ętas veniente redēptore. ī qua gētiū multitudo p euangeliū vocanda erat.

Thebeth. Apud hebręoſ: adimos ap⁹ grecos ianuarius eſt. apud latinos ī q̄ dn̄s īcarnatus. viij. die circūciſus. a magis adoratus. ⁊ miſticis muneribus ē honoratus. in q̄ etiā a iohāne baptizatus eē p̄dicatur.

Cūq; et ſecūdo: Nō ſufficit xp̄o primitiuaȝ ſibi ſociare eccleſiā. ſ p p̄dicatores de gentibus mltitudinē acquiſiuit copioſā. Vn̄. alias oues h. q̄ n̄ ⁊c. ⁊ il. o. m. ad.

manebat ad ianuam regis: necdū
ſ qꝛ ſancta eccīa nihil agit per arrogātiā. vn̄ oīs gloria filie re. abin. et alibi gloria mea teſtimonium cōſcie mee.
ꝓdiderat heſter patriā ⁊ populum
ſuū. iuxta mandatū eius. Quicq̄d
enim ille precipiebat obſeruabat
heſter. et ita cuncta faciebat vt eo
† ſ quo eā primis eccīe rudimentis iſtruebat.
tempore ſolita erat† quo eā puulā
nutriebat. Eo igit̄ tempe quo mar
docheus ad regis ianuā morabat̄
irati ſunt bagathan ⁊ thares duo
ſ ſcribe et philoſophi clauē ſcīe hn̄tes nec intus euntes. nec alios intrare permittētes
ſ euirati ſine robore animi.
eunuchi regis. qui ianitores erāt.
ſ quaſi principes doctrine
et in pmo palatij limine reſidebāt.
ſ collegerūt principes et pha. con. ſ xp̄m
volueruntq̄ inſurgere in regē ⁊ occi
ſ ordinem predicatorum.
dere eum. Qđ mardocheum non
ſ fidelibus.
latuit. Statimq̄ nunciauit regine
heſter. ⁊ illa regi: ex nomie mardo
chei q̄ ad ſe rem detulerat. Queſitū
eſt et inuentū ⁊ appenſus eſt vter
q̄ eorū in patibulo. Et iuſſit rex vt
in libro memoriali ſcriberetur: vt
pro vita ſua aliquid repenſaret ei.
Mandatumq̄ eſt hyſtorijs. ⁊ an-
nalibus traditū coram rege.

C. III.

POſt hec rex aſ
ſ xp̄us. ſ tpaliter. ſ iudeis iterptat̄
ſuerus exaltauit aman
filium amadathi qui erat de ſtirpe
agag: ⁊ poſuit ſoliū eius ſuper oēs
principes quos habebat. Cunctiq̄
ſerui regis qui in foribꝰ palacij ver
ſabantur flectebant genua. ⁊ ado-
rabant aman. Sic eni preceperat eis
ſ predicatores euangelij
imperator. Solus mardocheꝰ nō
ſ dn̄m deū tuū ado. et il. ſo. ſer.
flectebat genu. nec adorabat eum.
ſ adulatores
Cui dixerunt pueri regis qui ad fo
res palatij reſidebant. Cur preter
ceteros non obſeruas mandatum
regis? Cumq̄ hoc crebrius diceret
et ille nollet audire: nunciauerunt
aman ſcire cupientes vtrū perſeue
raret in ſententia. Dixerat enim eis
ſe eſſe iudeum. Quod cū audiſſet
aman ⁊ experimēto ꝓbaſſet q̄ mar
docheus nō ſibi flecteret genu nec
ſe adoraret. iratus eſt valde. et pro
ſ .i. habuit. ſ in vno tantū: ſ ſꝫ i oēs iudeos
nihilo duxit in vnū mardocheū
mittere manus ſuas. audierat eni
q̄ eſſet gētis iudee: magiſq̄ voluit
ſ omnē plebem catholicam.
omnem iudeorū qui erāt in regno
aſſueri perdere nationem. Menſe
ſ vltimo tpe qn̄ erit pſecutō qualis n̄ fuit.
primo cuius vocabulū eſt nyſan
ānno duodecimo regni aſſueri. miſ-
ſa eſt ſors in vrnam que hebrayce
ſ pſecutoribus fideliū.
dicitur phur coram aman quo die
ſ cōfeſſorū fidei
et quo menſe gens iudeorū debe
ret interfici. ⁊ exiuit menſis duode
cimus qui vocatur adar. Dixitq̄
ſ iudaicus populus. ſ chriſtianus.
aman regi aſſuero. Eſt populus p
ſ in oēm ter. ex. ſo. e. ſ vn̄ petrus electis aduenis diſ. pōti galatie. capa. aſi. et bithi.
omnes prouincias regni tui diſp-
† ſ nouo teſtō. vn̄. mādatū no. d. vo. vt d. i. ſ. c. vi. v.
ſus. et a ſe mutuo ſeparatus. † nouis
vtens legibus ⁊ cerimonijs. inſup
ſ legē veterē
ſ opinione iudeorū q̄ cōtemnit legē q̄ occidit. ſequitur ſpm̄ q̄ viuificat.
⁊ regis ſcita contēnens. Et optime
ſ qu ē nihil latet.
noſti q̄ non expediat regno tuo vt
ſ cōtra te ſ peccādi
inſoleſcat per licentiā. Si tibi pla
ſ id ē pfectā obſeruātiā legaliū obſeruatōnū
cet decerne vt pereat. et decem mil
ſ iuſto pōdere ſ ſcribis et phariſeis.
lia talentorū appendam archarijs
ſ Id ē theſauri ſapie et ſcie dei.
ſ opione iudeorū.
gaze tue. Tulit ergo rex annulum
ſ ptāte et opatōne ſ permiſit
quo vtebatur de manu ſua. et de-
dit eum aman filio amadathi de p
ſ verorū cōfeſſorū
genie agag hoſti iudeorū. dixitq̄
ſ ſacrificiū et oblatōnē voluiſti ⁊c: et n̄ accipiā d domo t. vi. nꝫ de: g. t. h.
ad eum. Argentum quod tu polli
ceris tuū ſit. de populo age quod
ſ ſicut diabolo dictū ē: omīa q̄ hꝫ in manu tua ſunt.
tibi placet. Vocatiq̄ ſunt ſcribe re
gis menſe primo nyſan terciadeci
ma die eiuſdē menſis. ⁊ ſcriptū eſt
vt iuſſerat aman ad oēs ſatrapas
regis. ⁊ iudices ꝓuinciarū diuer
ſarumq̄ gentiū: vt queq̄ gens legere
poterat ⁊ audire pro varietate lin-
guarum ex nomie regis aſſueri. et

Duo eu. Pōti duobꝫ eunuchis ſciſmatici ⁊ heretici notari q̄ fraudis et malicie ve-nenū corde geſtātes cōtra veritatē cōſilant: vt eam credētibꝫ auferāt. ⁊ xp̄m .i. fidē xp̄i in ipis fidelibus interficiant. ſed eorū iniquitatem ſancti doctores maifeſtant. vt inocentes ſaluentur. ⁊ illi iuſta vltōne puniantur.

Hiſtorijs et an. Duobus teſtamentis in quibus ſcriptū eſt q̄ iuſtis p̄mia q̄ iniuſtis debeantur ſupplicia. vn̄ ibunt hi in ſuppliciū et nū. iuſti aūt in. v. e. Et in ezechiele. Iuſticia iuſti ſuper eū. ⁊ impietas impij erit ſup eū

Aman fi. a. Potētes ſeculi: q̄ bn̄ficijs diuina ptāte collatis abutētes quos cōſortes hn̄t nature dedignantur habere cōſortes gr̄e. ⁊ honorē ⁊ reuerentiā quā ſoli deo debuerūt i ſeſe trāſferre cōtēdunt. Eos autem qui cōſentire nolūt: odijs ⁊ cruciatibus perſequūtur. ſed iuſto dei iudicio i inſidijs ſuis capiūtur iniq̄. Vn̄ dr̄. Iuſtꝰ de anguſtia liberatur. ⁊ traditur impius p eo. Pōt p aman quē ioſephus de ſtirpe amalech eē cōmemorat iudeorū populus figurari qui ꝓphetas occiderunt. et dn̄m ꝓphetarū et apl'os eius generis nobilitatem ꝓpter incredulitatē ⁊ duriciā cor

dis perdētes. q̄ p yſaiam principes ſodomorū ⁊ populus gomorre dicūtur. Vn̄ eze. Pr tuus amorreus ⁊ mat tua cethea.

Miſſa eſt ſors. Qui ad ſortē dn̄i pertinēt occidūtur: quos ſignificat ille hircus q̄ ſcḋm ſortē dn̄i i lege occidebatur.

Tulit er. Sicut aman ep̄las dirigens regis ſignaclo eas munire conatur: vt facilius votū expleatur. ſic iudei libros diuine legis i q̄bꝫ ē ſignaculū ſummi regis. i. grā ſpiritus ſancti ad cōꝓbandā hereſim ſuam aſſumūt i teſtimoniū. reprobātes ſocietatē gētiū ⁊ xp̄i euāgeliū q̄ſi diuinis p̄ceptis ꝯtrium.

litterę ſignatę ipſius annulo miſſę
ſunt ꝑ curſoreſ regis ad vniuerſas
ſicut paulus accepit epiſtolas a pricipibus iudeorum· vt quoſcūq; iueniret ui ac.m.u.p.ie.
ꝓuincias· vt occiderēt atq; delerēt
oīs iudęos a puero vſq; ad ſenez
paruulos ꝛ mulieres vno die· hoc
eſt terciodecio menſis duodecimi
qui vocatur adar· et bona eoꝝ diri
perent· Sūma aūt epiſtolarū hęc
fuit: vt oēs ꝓuincię ſcirent ꝛ para
rent ſe ad ꝑdictam diem. Feſtina-
bant curſores q̄ miſſi erant regis
imperiū explere. Statiq; in ſuſis
vn̄· plorabitis et flebitis vos· mūdus aūt gau-
pependit edictū: rege ꝛ aman cele
brante cōuiuiuz· ꝛ cunctis iudęis
qui in vrbe erant flentibus.

C. IIII.

id ē· necē iudeorū
QVe cum audiſ
miſtri eccleſie· · diſcrete perſcrutanſ opera ſua· ne in aliquo diſpliceat deo·
ſet mardocheus· ſcidit ve
·ſ· lacrimoſa compūctōne cordis ieiunijs et elemoſinis.
ſtimenta ſua. ꝛ indutus eſt ſacco:
recordatōnē hūane fragilitatis· vn̄· cinis es et in ci· re. · menti · latitudine cōis eccie que dicit: i tribulatōe dilataſti mihi·
ſpargens cinerē capiti et in platęa
valida īītētōe cordis·
medię ciuitatis voce magna cla-
cōpunctōnē·
mabat oſtendens amaritudinem
aīa eius ī amaritudine ē
animi ſui. ꝛ hoc eiulatu vſq; ad fo
ad cōſpectū diuīe maieſtatis·
res palatij gradienſ. Non eni erat
licitum indutū ſacco aulam regis
eccleſijs
intrare. In oībus quoq; ꝓuincijs
fideliū cōuētibus
oppidiſ ac locis ad quę crudele re
lex·
gis dogma ꝑuenerat· planctus in-
gens erat apud iudęos: ieiunium
vlulat⁹ ꝛ fletus: ſacco ꝛ cinere mul
tis pro ſtrato vtentibuſ. Ingreſſę
aūt ſunt puellę heſter ꝛ eunuchi:
nunciauerūtq; ei. Qđ audiēs con

nuptialem.
ſternata eſt· et veſtē miſit vt ablato
palliū laudis ꝑ ſpū meroris. · rachel plorans filios ſuos no. co· q2 n̄ ſunt
ſacco indueret eam. Quā accipere
noluit: Accitoq; athach eunucho
quez rex miniſtrum ei dederat ꝑce
pit vt iret ad mardocheuz et diſce-
ret ab eo cur hoc facerz. Egreſſ⁹q;
atach iuit ad madorheū· ꝛ inuenit
forte ī aduerſis · ī latitudine · eccie.
eum ſtantē in platęa ciuitatis ante
oſtiū palatij. Qui indicauit ei oīa
quę acciderāt· quō aman ꝓmiſiſſz
vt in theſauros regis pro iudęorū
nece inferret argentum· exemplar
quoq; edicti qđ pendebat in ſuſis
eccie:
dedit ei vt reginę oſtēderz· ꝛ mone
introduxit me rex · regū
ret eam vt intraret ad regē· ꝛ depre
caretur eam ꝓ populo ſuo. Regreſ
ſus athach nunciauit heſter omīa
quę mardocheus dixerat. Quę re
ſpōdit ei: ꝛ iuſſit vt diceret mardo-
q̄ ſeruiunt ei ī timore et exultabūt cū tremore.
cheo. Omnes ſerui regis. ꝛ cunctę
quę ſub ditione eius ſunt norunt
ſingule eccie · q̄ fortior vn̄ audacior· · debilior vn̄ ſubmiſſior·
ꝓuincię· q̄ ſiue vir ſiue mulier nō
añ tēpus· · celeſte · n̄ hn̄s veſtem nuptialem·
vocatus· interi⁹ atriuz regis intra
uerit: abſq; vlla cunctatōne ſtatim
ſpūaliter · ſignū miſeratis potētie.
interficiatur· niſi forte rex auream
virgam ad eum tetēderit pro ſigno
clementię· atq; ita poſſit viuere. E
go igitur quomō ad regem intrare
etate huius vite·
potero: quę triginta iaz diebus nō
ſum vocata ad eum? Quod cū au
diſſet mardocheus: rurſum māda
ne q̄ras q̄ tua ſunt· ſz q̄ ihū xp̄i
uit heſter dicens: Ne putes q̄ ani
iteriori
mam tātum liberes· quia in domo
ſummi
regis es ꝑ cunctis iudęis Si eniz
n̄ ītercedas pro nobis·
nunc ſilueris· per aliam occaſionē
q2 filiorū curā n̄ habes.
liberabuntur iudęi· ꝛ tu ꝛ domus

Oīa q̄cūq; voluit fecit ī cęlo ꝛ ī oīb; abyſſis. Cui⁹ iuſto iudicio agitur: vt fideles ī man⁹ pſecutorū tradātur· l ad purgatōnem vl ad correptōnē· vel ad meritorū augmētatōnez Sic iob ſathanę traditur. paulus ab angelo ſathanę colaphizatur

Vſq; ad f. Sic īgreccię īterceſſione reginę· d qua dr. Aſtitit r· a d. t. ꝛc. q̄ partiz pegrinat ī mūdo· ꝛ ptī regnat cū domīo a rege oīm ſęculorū deſiderat exaudiri.

Non enim. Nullus cū corruptōe pńtis vitę poteſt aulā celeſtem ītrare· ſ; ante obitū ſuuz dz q̄ſq; corporis caſtigatōne et cōpūctnōe cordis regni pulſare ītroitum: ut poſt letabundus ſupernū ītret palacium.

Si quis q̄rat quomō rex iuſtiſſimus tormēta īferat īnocentib; ſciat ſ; non eē ex voto malicię· ſ; ex ſummi cōſilij nutu ꝓcedere. Sapientia eīm vincit maliciam, attingit a fine vſq; ad f· d· ꝛ di· o· ſ·

¶ Rurſum. Orant ꝓ ſe inuicē mardocheꝰ ⁊ heſter. i. mgr̄i ⁊ diſcipuli. ſicut paulus pro diſcipulis orat. ⁊ ꝓ ſe orari obſecrat. vt i actibus apoſtolorū ab eccleſia fiebat oratio ſine intermiſſione ꝓ petro.

ʃ vn̄ obliuiſcere po. t. et do. p. t ʃ pauci vel nulli.
patris tui peribitis. Et quis nouit
ʃ q. ideo rex te reginā fecit vt nobis in ꝑſecutōne auxiliareris.
vtꝝ idcirco ad regnum veneris vt
in tali tempore parareris? Ruršū
qꝫ heſter hec mardocheo v̄ba mā
dauit: Vade ⁊ cōgrega omnes iu
deos ꝗ quos in ſuſis repperis ⁊ ora
ʃ ieiunium cōmendat.
ʃ panem deſiderij
te pro me. Non comedatis et non
ʃ vinum voluptatis ʃ in fide ſancte trinitatis contra ꝓſpera et aduerſa ʃ quibus fuit filius hominis in corde terre.
bibatis tribus diebus ⁊ noctibus
ʃ eccleſia. ʃ animabus fidelium humilibus abiectis in oculis ſuis.
⁊ ego cuꝫ ancillulis meis ſimiliter
ʃ per continentiā munita.
ieiunabo. ⁊ tūc ingrediar ad regeꝫ
ʃ non digna.
ꝯtra legē faciens non vocata: tra
ʃ animaꝫ meā ponam in manibus meis.
denſqꝫ me morti et piculo. Iuit ita
qꝫ mardocheus et fecit omnia que
heſter preceperat.

C. V.

ʃ tpe gratie vel poſt incarnatōnē poſt paſſiōꝫ et reſurrectōnē
DIe autem ter
ʃ baptiſmo ʃ eccia ʃ fide ſpe et charitate et alijs virtutibus quibꝰ induta regi dignius ſociet.
cio induta eſt heſter rega
ʃ fortiter
libus veſtimētis ⁊ ſtetit i atrio do
mus regie quod erat interius con
ʃ opatōnē preſentis vite que ſpectat ad ſolium ſuperni regis qui pijs precibus annuit
tra baſilicam regis. At ille ſedebat
ſuper ſolium ſuuꝫ in conſiſtorio pa
ʃ vt fideles videat. et ſingulorūꝫ opera diiudicet
latij contra oſtium domus. Cumqꝫ
ʃ nō titubantē in aduerſis.
vidiſſet heſter reginam ſtantē pla
ʃ qui oīa ſcrutatur ʃ mōſtrauit.
cuit oculis eius et extendit contra
eam virgam auream quaꝫ tenebat
ʃ oī deuotōe iplēſ
manu. Que accedens oſculata eſt
ſummitatem virge eius: dixitqꝫ ad
eam rex. Quid vis heſter regina?
ʃ quaſi. petite et accipietis querite et inuenietis. pulſate et aperiet vobis.
Que ē petitio tua? Etiā ſi dimidiā
ꝑteꝫ regni petieris dabitur tibi. At
illa reſpondit. Si regi placet obſe

¶ Virgā au. Regiminis potentiā vl' paſſionis crucē ꝑ quā acquiſiuit poteſtatem. d' qua dicitur. Data ē mihi oīs ptās i celo et i t. Et alibi. Propter qd' exal. il. d. ⁊ de. il. n. qd' ē ſup oīe nomen.

ʃ nō tantum amicos ſed inimicos inuitat.
ʃ diligite inimicos veſ. et benefacite his qui oderunt vos
cro vt venias ad me hodie ⁊ aman
ʃ ꝑdicatōis largitatem vbi panis qui cōfortat. et vinū qd' letificat cor hoīs.
tecum ad conuiuiuꝫ quod paraui
ʃ fidei deuotōnem qua delectatur deus
Statimqꝫ rex: vocate inquit cito
aman vt heſter obediat voluntati.
Venerūt itaqꝫ rex et aman ad con
uiuiuꝫ quod eis regina parauerat
ʃ cōuiuij quo reficit deus.
Dixitqꝫ ei rex poſtqꝫ vinuꝫ biberat
abundanter. Quid petis vt detur
tibi: ⁊ pro qua re poſtulas? Etiam
ſi dimidiaꝫ partē regni mei petieriſ
impetrabis. Cui reſpondit heſter.
Petitō mea ⁊ preces ſunt iſte. Si
inueni in cōſpectu regis gratiam.
et ſi regi placet vt det mihi qd' po
ſtulo ⁊ meam impleat petitōeꝫ: ve
niat rex ⁊ aman ad cōuiuiuꝫ quod
ʃ in futuro.
paraui eis. et cras aperiaꝫ regi vo
luntatem meaꝫ. Egreſſus eſt itaqꝫ
ʃ neſciens quid pareret ventura dies.
illo die aman letus ⁊ alacer. Cūqꝫ
vidiſſet mardocheuꝫ ſedentem an̄
fores palatij. ⁊ non ſolū non aſſur
rexiſſe ſibi. ſed nec motuꝫ quidem
de loco ſeſſionis ſue. indignatus ē
valde. ⁊ diſſimulata ira reuerſꝰ in
domuꝫ ſuam. cōuocauit ad ſe ami
cos ſuos et zares vxorem ſuam. et
expoſuit illis magnitudinem diui
tiarum ſuaruꝫ filiorumqꝫ turbaꝫ ⁊
quanta eum gloria ſuper oēs ꝓn
cipes ⁊ ſeruos ſuos rex eleuaſſet.
Et poſt hec ait: Regina quoqꝫ he
ſter nullum aliū vocauit ad conui
uiū cum rege ꝑter me: apud quaꝫ
etiaꝫ cras cum rege pranſurꝰ ſum
Et cum hec omnia habeā nihil me
habere puto qꝫdiu videro mardo
cheum iudeū ſedentem ante fores

¶ Vocate. Concordat volūtas regine inuitantis ⁊ regis iubentis. ſed ve illi q indignꝰ accedit. q licet inuitaꝰ venit. ſuis tn̄ obſtantibus meritis: leticiā cōuiuij nō habebit. Intrabit ergo rex ⁊ videbit diſcūbētes. ⁊ non veſtitum veſte nuptiali proijciet in tenebras exteriores. vn̄. In iſidiis ſuis capientur iniq.

¶ Si iueni g. Dilatio petēdi nō reputatur ſegniciei ſ patiētie. Nō em̄ i preſenti ſ i futuro bonis ⁊ malis retribuet merces. Cras em̄ ꝓ futuro ponitur. Unde. nolite ſolliciti eē de craſtino. ⁊ iacob in geneſi ait. Apparebit mihi cras iuſticia mea. Et d' agno dicit. Non remanebit ex eo quicqꝫ vſqꝫ mane. Cū aūt iudiciū venerit reuelabitur qli veſte qſqꝫ ad cōuiuiū intrauerit.

¶ Zares. v. e. Id ē familiaritas peccandi Vel ad litterā vxores regū ⁊ principum i pſecutōe fideliū ꝯſenſert.

regias. Reſponderuntq; ei zares

ſ ſatellites miniſtri ſcelerum

vxor eius ⁊ ceteri amici. Jube pa
rari excelſam trabem habentem al
titudinis quinquaginta cubitos.
et dic mane regi vt appēdatur ſup
eam mardocheus. ſic ibis cū rege
letus ad conuiuium. Placuitq; ei
conſiliū. ⁊ iuſſit excelſam ꝑparari
crucem.

Nocte͂ il. In ſe
mobilis ꝑmanens cur
ſus temporū ⁊ act⁹ om
nium cōtēplatur. ⁊ nul
la eū latz cogitatio cui
oia preſentia. Unde
apls. Nō ē in illo ē et
fuit: ſꝫ ē in illo ſemꝑ ē.

Uentum eſt
Geſta mardochei me
morantur corā rege. qꝛ
bōa opa ſanctorū do
ctorū nunq; obliuioni
tradentur. ſꝫ in mēoria
eterna erit iuſtus.

C. VI.

ſ non dormitabit neq; dor. qui
cu. iſ.

NOctem illaz
duxit rex inſomnez: iuſ
ſitq; ſibi afferri hyſtorias ⁊ ānales
priorum tempoꝝ. Que cum illo ꝑ
ſente legerētur: ventum eſt ad illū
locum vbi ſcriptuz erat quomodo
nunciaſſet mardocheus inſidias
bagatham ⁊ thares eunuchorum
regem aſſuerū iugulare cupientiū
Quod cum audiſſet rex. ait: Quid
ꝓ hac fide honoris ac premij mar
docheus conſecutus eſt? Dixerūt

ſ qui quotidie ſeruiūt. qui cupiunt diſſolui
et eē cum chriſto.

ei ſerui illi⁹ ac miniſtri. Nihil oio
mercedis accepit. Statiq; rex q̄s
eſt inquit in atrio? Aman quippe
interi⁹ atriū do⁹ regie intrauerat.
vt ſuggereret regi. et iuberet mardo
cheum affigi patibulo qđ ei fuerat
preparatum. Reſpōderunt pueri.
Aman ſtat in atrio. Dixitq; rex. in
grediatur. Cumq; eſſet ingreſſ⁹. ait
illi: Quid debet fieri viro quez rex
honorare deſiderat? Cogitās autē
in corde ſuo aman. et reputans ꝙ
nullum aliū rex niſi ſe vellet hono
rare reſpondit: Homo quē rex ho
norare cupit debet indui veſtibus
regijs. ⁊ imponi ſuꝑ equum qui đ
ſella regis ē. ⁊ accipere regiuz dya
dema ſuper caput ſuum. ⁊ primus
de regijs principibus ac tyrānis te
neat equum eius. ⁊ per plateā ciui
tatis incedēs clamet. ⁊ dicat: Sic
honorabitur quemcūq; rex volue
rit honorare. Dixitq; ei rex. Feſtia
et ſūpta ſtola ⁊ equo fac vt locutus
es mardocheo iudeo qui ſedet anī
fores palatij. Caue ne quicq; đ his
que locutus es ꝑtermittas. Tulit
itaq; aman ſtolam et equum. indu
tumq; mardocheū in platea ciuita
tis. ⁊ impoſitum equo ꝑcedebat at
q; clamabat. Hoc honore ꝯdign⁹
eſt quēcūq; rex voluerit honorare
Reuerſuſq; eſt mardocheus ad ia
nuaz palatij. ⁊ aman feſtinauit ire
in domum ſuam lugens. et operto
capite: narrauitq; zares vxori ſue
⁊ amicis omnia que eueniſſent ſibi

ſ ſepe enim ſeculares conuerſi veritatem itelli
gunt et confitentur.

Cui reſponderunt ſapientes quos
habebat in conſilio et vxor eius.

ſ verorum.

Si de ſemine iudeorum eſt mar
docheus ante quez cadere cepiſti

ſ in quo deus pugnat.

non poteris ei reſiſtere: ſed cades
in conſpectu eius. Adhuc illis lo
quentibus venerūt eunuchi regis
et cito eū ad conuiuiū quod regia
parauerat. pergere compulerunt.

Feſtina. Magi
ſtri eccle oim virtutuz
cultu ⁊ decore ſapie il
luſtrati honorāt dya
demate regie dignita
tis tanq; mēbra ſum
mi regis. Aſcendūt ſu
per equū regiū. i. ſuper
ꝑplum fideliū i quorū
cordibus reſidz rex an
gelorū. Unđ abacuc
ꝓpha. Aſcēdes ſuper
equos tuos. ⁊ equita
tus tuus ſanitas. Hiſ
amā ſpālis hoſtis ꝑpli
di. l. etiā inuit⁹ prebz
obſequiū. cuz ꝑſecuto
res eccle cogēt eidē ec
cleſie reddere teſtimo
niū. nō valētes occul
tare quod manifeſtū ē

Tulit itaq;. ⁊c.
Hec mutatiō dextere
excelſi. q̄ ſibi videbat
glorioſior infra alios
apparet vilior ⁊ īferior
Scđm illđ. Depoſu
it potētes đ ſe. ⁊ ex. h.
Silr yſaias ait. Con
uertetur libanus i cher
mel. ⁊ chermel i ſaltuz
reputabitur Sic ſyna
goge ꝯpſſa ē ſuperbia
eccle hūilitas exaltata
Sic ꝑſecutores fidei
ad nihilū ſunt redacti
Cōfeſſores xpi in toto
orbe exaltati. Caput i
caudam ⁊ cauda i ca
put verſa eſt: qꝛ ois q̄
ſe exal. humi.

¶ Intrauit ⁊c. Secūda die cōuiuīj īuitatus aman venit. Sed vbi bester petitōez suam apeuit: dānat⁹ ad pēnā secessit. In euangelio eīm prādiū et cena memorātur. Prādiū presens tēp⁹ eccīe designat. cena autem eternū ⁊ vltimū conuiuiū. Vnde, malis sepatis ī ꝑpetuū letātur boni. Amā nāqꝫ quia veste; dignaz cōuiuio nō habuit extra ꝑijci meruit.

¶ Intrauit in ortum. Rege in ortuz ꝑperāte. i. secū electos ad delicias padisi īuitante: reginā ꝑ salute sua deprecari cōtēdit. sed tēpus oportunum nō habuit. Sero eniz querūtur salutis remedia cū mortis īminent pericula. Vnde salo. Tūc innocabūt et nō exaudiā eos. mane cōsurgēt ⁊ nō ineniēt

¶ Et sta. oper. Deprecatio aman oppressio dicitur. q2 in die iudicij iniquoꝝ oratio irritatio est. vnde Cum iudicatur exeat condēnatus. ⁊ o. e. fi. in. pec. Tūc opressio qua hūiles opprimebāt ipsis ī ꝑperabitur.

¶ Arbona. Doctores legis significat qui scelera ⁊ dolos iudeorū predixerunt. Vnde moyses. Noui ꝙ post mortē meam iniq̄ agetis ⁊ declīabitis de uiā quā ostendi vobis. Et in euangelio: Est q̄ accusat vos moyses in q̄ speratis.

In domo aman. Iniquos tumultuantes cōtra xp̄um significat aman ⁊ eius ecclesiam ꝑsequentes. christus aūt in lege erat eis ꝑmissus. lex itaqꝫ que ad custodiā vite data est ipsis in mortē versa est. per quā christuz delere. ⁊ eius cōfessores īterficere moliebātur. ⁊ qui ꝑ legem inorios opprimere volebāt ipsa accusante iusti iudicij accepere sententiaz Qui in lege peccauerīt per legem vindicabūt

C. VII.

INtrauit itaqꝫ rex et aman vt biberēt cū regina. Dixitqꝫ ei rex etiā secūda die postq̄z vino incaluerat Que est petitō tua bester vt detur tibi. ⁊ quid vis fieri: Etiā si dimidiam ꝑtem regni mei petieris ipetrabis. Ad quē illa respōdit: Si inueni gratiam in oculis tuis o rex. ⁊ si placet: dona mihi aiaz meā pro q̄ rogo. ⁊ populū meū pro quo obsecro. Traditi eīm sumus ego ⁊ populus me⁹ vt cōteramur. iugulemur ⁊ ꝑeamus. Atqꝫ vtinā in seruos et famlas vēderemur. ⁊ eēt tollerabile malū. ⁊ gemēs tacerē: nūc autez hostis noster est cuius crudelitas redūdat in regē. Respōdensqꝫ rex assuerus ait: Quis ē iste ⁊ cuius potentie. vt hec audeat facere: Dixitqꝫ bester: hostis ⁊ inimicus noster pessimus iste ē aman. Qđ ille audiēs illico obstupuit: vultū regis ac regie ferre nō sustinēs. Rex aūt ira ꝯsurrexit. ⁊ đ loco cōuiuij itrauit ī ortū arboribus cōsitū. Aman quoqꝫ surrexit vt rogaret bester reginā pro aia sua: itellexit eni a rege sibi paratū malū. Qui cū reuersus eēt de orto nemoribus cōsito. ⁊ intrasset cōuiuij locū repperit aman supꝑ lectum corruisse in quo iacebat bester: ⁊ ait. Etiā reginaz vult opprimere me pn̄te in domo mea. Necdū verbū de ore regis exierat. ⁊ sta

¶ cōfusio ⁊ pudor. scđm illud. induantur cōfusione ⁊ reuerētia qui vo. m. mi.

tim operuerūt faciē eius. Dixitqꝫ arbona vnus de eunuchis q̄ stabāt

† ¶ qui fodit foueā icidit in eaz. qui voluit lapidē reuertetur ad eum.

in misterio regis. † En lignū qđ parerat mardocheo q̄ locutus ē pro rege: stat ī domo aman: habēs alti

¶ quīquagesimo die post imolatōnem

tudinis q̄nquaginta cubitos. Cui

agni data ē lex in monte syna.

dixit rex: Appēdite eū ī eo. Suspē

¶ cōuertetur dolor eius in caput eius ⁊c.

sus est itaqꝫ aman in patibulo qđ parauerat mardocheo. ⁊ regis ira quieuit.

C. VIII.

DIe illo dedit

¶ rex verus. ¶ ecclesie

rex asuerus bester regine domuz aman aduersarii iudeorū. ⁊ mardocheus igressus ē āte faciez regis: Cōfessa ē eīm ei bester

¶ pater spūalis.

ꝙ essꝫ patruus su⁹. Tulitqꝫ rex an

¶ signaculū fidei quod recipe noluerūt.

¶ iudeis ⁊ ꝑsecutoribus fidei.

nulū quē ab aman recipi iusserat.

¶ sicut dictū est de iudeis ita pōt generaliter de omnibus ꝑsecutoribus ecclesie accipi. ¶ ecclesia.

⁊ tradidit mardocheo. Hester aūt

¶ predicatores. ¶ custodiēdā

ꝯstituit mardocheū supꝑ domū suā Nec his cōtenta ꝓcidit ad pedes regis: fleuitqꝫ ⁊ locuta ad eū orauit vt maliciā aman agagite. ⁊ machinatōes eius pessimas q̄s excogitauerat cōtra iudeos iuberet irritas fieri At ille ex more sceptrū aureuz

¶ pietatis sue impēdit clemētiam.

pretēdit manu. quo signū clemētie mōstrabatur. Illaqꝫ cōsurgēs stetit ante eum ⁊ ait: Si placet regi. ⁊ si iueni gratiam in oculis eius. et deprecatio mea nō ei videtur eē cō

¶ euangelicis documētis.

traria: obsecro vt nouis epistolis

¶ omnes secte veterumerrorum. ¶ antiqui hostes

veteres aman littere insidiatoris ⁊ hostis iudeorum. quibus eos in cunctis regis prouintijs perire ꝑcepat corrigāt Quō ei potero sustinere necē ⁊ iterfectōnē popli mei: Responditqꝫ rex assuerus bester regie et mardocheo iudeo. Domū aman concessi bester ⁊ ipsum iussi affigi cruci: q2 ausus est manū mittere in iudeos. Scribite ergo iudeis sicut vobis placet ex regis no

¶ Die illo. Tenet bester domū amā hostis iudeorū: cū ecclesia possidet mūdum quez possederat diabol⁹ hostis xp̄ianorū. Vnde Cū fortis armatus c. a. s. ⁊c. Ingreditur ante faciem regis mardocheus cū quotidie sanctorū anime de incolatu presētis vite igrediuntur ad cōtemplatōnē diuine maiestatis.

¶ Domū aman. Dignitatē ⁊ honorez quē iudei scīa legis ⁊ ꝓphetarū ⁊ cultu religionis habuerāt. Vnđ ī ꝓuerbijs. Custoditur iusto substātia peccantis. Et ī euāgelio. Auferetur a vobis regnū ⁊ dabitur gē. fa. vo. e⁹

¶ Tulitqꝫ rex. Laudāte ⁊ predicāte īstantia magistroꝝ a domino pro gratia gratiaz accipiūt ī ꝯspectu conditoris oīm. vnde nutriuit corda fideliū.

¶ Tradidit mardoch. Predicatoribus gentium vt ⁊ sibi bererent. ⁊ gētibus ministrarēt

¶ Procidit ad pedes. Quia sancta ecclesia pro ereptōe filiorū suorū quotidie deū oīpotētem ꝑ fidē ⁊ misteria īcarnatōnis exorat. vt hostiū cōprimatur audacia: ⁊ fideliūz liberetur innocētia

¶ Obsecro ut. ⁊c. Quia euangelica doctrīa que christi nomīe ī toto orbe predicatur spūs sancti signaculo cōfirmata declaratur. cuius dono repleti ipi predicatores permāserunt insupabiles ⁊ hostiū suorū gloriosi triūꝑhatores.

¶ Accitiſq; ſcri. &c.
Quia euāgelij doctri
na ita condita eſt per
ſcriptores noui teſtam̄
ti dn̄o mediante·vt ſā
cte trinitatis fides ple
niſſime in ea contínere
tur·et totius decalogi
ſumma perfectio in du
obus p̄ceptis charitatꝫ
demonſtraretur

¶ Qui centum &c.
In q̇bꝫ totus mūdus
ſigtur Nam denariuſ
nūeruſ per duodenari
um multiplicatus.c.xx
facit·quibꝫ ſeptenariꝰ
ſociatus tocius ſūme
plenitudinē cōcludit·
ita decalogi cuſtodia:
apoſtolica traditōe p
totū orbē diffuſa:ſepti
formis ſpūs grā in cor
dibus fideliū infundit
vel eſt cōſūmata.

¶ Interficerent
Ne mali germiniſ pul
lularent rediuiua plā
taria. Similiter. Sep
tem gentes q̄ hītabāt
in terra promiſſionis
dominꝰ interfici iuſſit·
et poſtmodū amalech
itas omnimode dele
ri·vt omnē occaſionē
ſcandali auferret eis·
Unde dauid ait. In
matutino interficiebā
o.p.ter.&c.

¶ In ſuſis. In ſu
perbia mundi debellā
da. Nam ſuſis equita
tio vel euertens inter
pretatur Unde ſalua
tor ait. Confidite ego
vici mundum.

mine:ſignātes litteras anulo meo
Hec enī ꝯſuetudo erat·vt epiſtole
que ex regis noīe mittebātur et il
lius anulo ſignate erant nemo au
deret cōtradicere. Accitiſq; ſcribiſ
et librarijs regis·erat autem tem
¶ Qui apud hebreos ſiban·apud grecos the
en·apud latinos maius nominatur
puſ tercij menſis q̄ appellat̄ ſiban
viceſima et tercia illius die ſcripte
ſunt ep̄le vt mardocheuſ voluerat
ad iudeos ⁊ ad princi pes·ꝓcura
toreſq; et iudices·q̄ centūuiginti
ſeptē ꝓuincijs ab india vſq; ethio
piā p̄ſidebāt:prouincie atq; pro
uincie·populo et populo·iuxta lin
Primi enim doctores in his liguis loquebantur.
vnde. Audiuimꝰ eos loquētes n·l·m·dei.
guas et lrās ſuas·et iudeis prout
legere poterant et audire. Ipſeq;
epiſtole q̄ ex regis noīe mittebant·
anulo illius obſignate ſūt ⁊ miſſe
Predicatores ſummi regis curſores.
per veredarios·q̄ ꝑ oēs prouinci
as diſcurrētes·veteres lrās nouiſ
Predicatoribus
nūcijs p̄uenirēt. Quibus impera
¶ Celi ⁊ terre ¶ adducentes in vnitatem fidei
Spiritu non carne.
uit rex·vt cōuenirent iudeos ꝑ ſin
Multitudinis creden
tium erat cor vnum et anima vna
gulas ciuitates·⁊ in vnū p̄ciperēt
¶ fortes in fide ¶ Saluandis.
congregari·vt ſtarēt pro aīabus
Iudeos q̄ ſunt ſynagoga ſathane·paganos·
hereticos·demones. ¶ vo
ſuis:et oēs inimicos ſuos cum cō
luptatibus eoꝝ. Operibus
iugibus ac liberiſ·et vniuerſis do
¶ ambitione ſeculari
mibus interficerēt atq; delerent.
Et cōſtituta ē ꝑ omēs prouincias
Qui trinitatis fidē
cum cuſtodia decem mandatoꝝ ſignificat.
vna vltōis dies·id eſt·terciadecia
Nouiſſime etatis ſeculi.vnde. Nos
ſumus in quos fines ſeculorum deuenerunt.
Id ē·mēſis marcij
die mēſis duodecimi adar. Sum
ma q; epiſtole fuit vt in omnibus
Celeſtis
terris ac populis qui regis aſſue
¶ domine in tua ditione cuncta ſunt poſita·et
non eſt qui tue poſſit reſiſtere voluntati.
ri ſubiacebant imperio:notum fie
ret paratos eſſe iudeos ad capien
dam vindictam de hoſtibus ſuis.
Egreſſi q; ſūt veredarii celeres nū
Celeſtis
cios perferētes:et edictū regis pe
Eminens·ſuperbiam mundi ſpernens
pendit in ſuſis. Mardocheus au

¶ de contemplatōne ad
tem de p[illegible]latio et de conſpectu re
actionē ¶ a ſuperno rege
gis egrediens fulg[illegible]bat veſtibus
datis Quia celeſtem gratiam expectant
regiis hiacinctinis vi[illegible]licet et ae
¶ terinis. ¶ dignitatis eterne quā p[illegible] ſapien
tiam acquirūt.
rinis:coronā aureā portans cā
Mente Regia dignitate quā merue
runt purpurati ſanguine
pite et amictus ſerico pallio atq;
† ¶ glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei.
purpureo. Omniſq; †ciuitas exul
Actione ¶ Contēplatione. ¶ veris
tauit atq; letata eſt. Iudeis autē
Leticie ¶ Oculis mentis
¶ cognitio fidei ¶ In ſe
noua lux oriri viſa eſt·gaudiū·ho
Aput alios ¶ Solennitates
nor et tripudiū. Apud omnes po
pulos vrbes atq; prouinciaſ quo
Chriſti ¶ Euangelica ¶ ꝑ predicatores
cunq; regis precepta veniebant·
Exultate deo adiutori noſtro.
Spūales ¶ predicatio
publica
mira exultatio epule atq; cōuiuia
¶ Reliquie cogitationū d·f·a·t.
¶ vt nichil fiat ſeruilis operis
et feſtus dies:intantū vt alterius
¶ pagani et [illegible]dei.
¶ [illegible]ntilis ſuperſtitionis. ¶ xp̄iane
plures gentis et ſecte eoꝝ religio
¶ viſa xp̄i potentia et ſctōꝝ conſtantia. ¶ ſicut
ni et cerimoniis iungerent. Gran
in paſſione andree·vincentij·cipriani·et aliorum.
Chriſtiani.
dis enim cunctoſ iudaici nominiſ
¶ vnde. timeat eum omnis terra.
terror inuaſerat.

C .IX

Quando dei filius incarnatus eſt
et euangelij predicatio toto orbe
diffuſa eſt.

IGitur duode
cimi menſis quem adar
Quādo lux
vocari ante iam diximuſ·terciade
fidei et bonorū operum predicatōne euangelij ec
cleſia declaratur ¶ veris cōfeſſoribꝰ
A perſecutoribꝰ
cima die q̄n cunctis iudeis interfe
Corꝑalis et ſpūalis ¶ vel inſidia
bantur.
ctio parabat̄ et hoſtes eoꝝ inhiabāt
† ¶ Qui videbantur inferiores
¶ predicatōni ¶ In q̄
ſanguini·verſa vice †ſuperiores iu
bus dominus fortis et potens
¶ accepta gloria. ¶ Subicientes eos
dei eſſe ceperūt· ⁊ ſe de aduerſariiſ
ſibi qui ſe nolebant ſubijcere
¶ In unitatate fidei
vindicare· Cōgregatiq; ſunt ꝑ ſin
Spirituales eccleſias
Suburbana ¶ heremita
rū vel latibula.
gulas ciuitates ⁊ opida ⁊ loca: vt
¶ Eleuatis manibus moyſi uincitur amalech.
¶ uoce ¶ facto
extenderent manū cōtra inimicos
Inimicoꝝ.
et perſecutores ſuoſ. Nulluſq; au
¶ deo qui mirabilis eſt in ſanctis ſuis.
ſus eſt reſiſtere:eo q; oms poplos
ſpūalis ¶ uiſis miraculis
magnitudinis eoꝝ formido pene

Et plurimum.
Quia doctoꝝ actio
laudabilis: ⁊ potentia
virtutū: honorem ⁊ re
uerētiam tribuit multi
tudini fideliū. Un̄ in
actibus apoſtolorum
fiebāt prodigia ⁊ ſ. m.
⁊c. Un̄ legitur alibi.
fiebat em̄ oī aīe timor
Itē nemo audebat ſe
cōiungere illis. ſed ma
gnificabat eos popl's.

Itaqꝫ percuſ.
Nō ſolū alios opari
os iniqtatis qui perſe
uerāt in peccatis: nec
curāt ꝑcipere remiſſio
nē peccatoꝝ: ſpūſſācti
diuina ſētentia dānā
dos indicat. ſed etiam
carnales iudeos deca
logi trāſgreſſores: cru
cis chriſti reatū. quem
ex ꝑfidia cōtraxerunt:
in inferni cruciatibus
ſenſuros.

Quorū iſta ſūt noia. Hoꝝ nominū
itꝑretatōes nō mlto
opere exquirimus nec
allegorie ſeruire cogiꝰ
Typus em̄ in parte eſt
nō in toto. Si em̄ i to
to eſt typus nō ē hiſto
ricum oportet rei geſte
verā ſeriem exponere:
nec citra ſubſiſtere nec
vltra procedere. Alle
goricū iterpretē egregi
as partes i ſpūali ſēſu
cōuenietes eligere.

Cui illa. ⁊c. He
ſter que cū tanta con
ſtantia hoſtes ſuos ex
tirpare cōtēdit. ſtudiū
atqꝫ ſollertiā eccīe exp̄
mit que hoſtes ſuos pa
cifica mente perſeqtur
⁊ ſine fine deo ſubiice
re conatur. Unde per
ſequar inimicos meos
⁊ cōprehēdam illos ⁊c.
Primū quīgētos deī
de trecētos viros occi
dit eos. ſ. q nō curant
remiſſionē peccati ſui
accipe. ⁊ qui fidē ſācte
trinitatis nō adorant
opibus bonis ꝑpetua
morte dignos oſtēdit

¶ adorabūt eū omnes reges terre ⁊c.
trarat. Nā et prouinciarū †iudices
¶ reges tharſis ⁊c.
duces. ⁊ ꝓcuratores. †omniſqꝫ di
gnitas que ſingulis locis et opibꝰ
preerat. extollebant iudeos timo
re mardochei. quem principem pa
¶ ſignis ⁊ ꝓdigiis
lacii: ⁊ plurimū poſſe cognouerūt.
Fama quoqꝫ nominis eius creſce
¶ vnde annūciaui ⁊ locutus ſū in. ſ. n.
bat quotidie: et per cūctorum ora
volitabat. Itaqꝫ percuſſerunt iu
¶ ſpirituali.
dei inimicos ſuos plaga magna. ⁊
¶ vt quidā ad bonū conuerſi deſinerēt eſſe qđ fue
rant. ⁊ obſtinati eius perirent.
occiderūt eos reddentes eis qđ ſi
bi parauerāt facere: intātū vt etiā
in ſuſis quīgētos viros iterficerēt
et decē filios aman agagite hoſtis
iudeorum: quorum iſta ſunt nomi
na pharaſan. datha. delphon. ⁊ eſ
phata. ⁊ phorota. ⁊ adalia. ⁊ arida
tha. ⁊ ephermeſtha. ⁊ ariaſi. ⁊ aari
¶ nullus electorū nequitiā malorū aut actus
imitari dignatur.
dai. ⁊ aiaizara. †quos cum occidiſ
ſent predas de eorum ſubſtantiis
agere noluerūt. ſtatimqꝫ numerꝰ
eorum qui occiſi erant in ſuſis ad
regem relatus eſt. Qui dixit regie
In vrbe ſuſis iterfecere iudei quī
¶ qui nō curāt remiſſionē ſpūſſancti
¶ carnales iudeos trāſgreſſo
res decalogi ꝑ crucifixione chriſti cruciādos.
gentos viros. ⁊ alios decem †fili
os aman quantam putas exercere
¶ qui tātā exercuere i ſuſis.
eos cedem i vniuerſis prouītiis?
Quid vltra poſtulas. et quid vis
vt facere iubeam? Cui illa reſpon
¶ fiat volūtas tua nō mea. † ¶ ſimile dicit
abraam. qꝛ ſemel cepi loquar ad dominū meū.
dit. Si regi placet detur †poteſtas
iudeis vt ſicut hodie fecerūt in ſu
ſis: ſic et faciant cras. ⁊ decem filii
aman in patibulis ſuſpendantur.
Precepitqꝫ rex vt ita fieret. ſtatī
qꝫ in ſuſis pependit edictum. ⁊ de
cem aman filii ſuſpenſi ſunt. Con
gregatis iudeis decimaquarta die
menſis adar: interfecti ſunt in ſuſis
trecenti viri. nec eorum ab illis di
¶ viciorum.
repta ſubſtantia eſt. ſed per omnes
prouincias que dicioni regis ſub

iacebant pro animabus ſuis ſtete
runt iudei: iterfectis hoſtibꝰ ſuis
intātum vt. lxxv. milia occiſorum
implerentur. et nullus de ſubſtan
¶ falſa doctrina aut opatōe iniqua.
tiis eorum quicquā contingeret.
Dies autem terciuſdecimus men
ſis adar vnus apud omnes inter
† ¶ qui perfectam quietem ſignificat animarū.
fectionis fuit. ⁊ †decimaquarta die
¶ laborare inuicē adepta victoria.
cedere deſierunt quē conſtituerūt
¶ quia āplius nō erit luctus ⁊ do. ⁊c.
eſſe ſolennem. vt in eo omni dein
† ¶ celeſti refectioni. vnde in uoce exultatōis et cō
ceps tempore vacarēt †epulis gau
feſſionis ſo. e.
dio atqꝫ conuiuiis. At hii qui i vr
¶ quaſi ꝑdurātes ⁊ certātes ⁊ viui vitā eter
be ſuſis cedē exercuerāt tēciodecio
nam expectantes.
et decimaquarta eiuſdem menſis
¶ ſpūaliū hoſtiū ⁊ corporalium.
die in cede verſati ſunt. Quindeci
¶ qui ſignificat corpis ⁊ anime quietē. ſeptenari
us em̄ ſabbatū. i. requiē ſignificat animarū. ⁊ octo
mo autem die percutere deſierunt
nariꝰ corporū reſurrectōem ⁊ qetē ⁊ īmortalitatē
Et idcirco eundem diē cōſtituere
¶ qꝛ āpliꝰ nō erit luctus ¶ đ torrēte voluntatis
tue potabis eos.
ſolennem epularū atqꝫ leticie. Hi
vero iudei qui in opidis non mura
tis ac villis morabantur. Quartū
decimū diem mēſis adar cōuiuio
rū ⁊ gaudii decreuerūt. ita vt exul
¶ qꝛ charitas facit oīa communia
⁊ omniū erat quod ſingulorū.
tent in eo ⁊ mittant ſibi mutuo par
tes epularum ⁊ ciborum. Scrip
¶ id ē. ſcriptis hec credēda cōmēdauit ⁊ mādata
vel futura.
ſit itaqꝫ mardocheus omnia hec.
⁊ litteris cōprehenſa miſit ad iude
os. qui in omnibus regis prouin
¶ iudaico populo.
tiis morabātur tam in vicino poſi
¶ gentibus
tis qꝫ procul. vt decimūqrtū ⁊ qn
decimū diem mēſis adar ꝓfeſtis
¶ ſuſcipiēdos crederet.
ſuſciperēt. et reuertēte ſemꝑ anno
¶ ne aliqua obliuione ſolēnitas futura deleatur.
ſolenni celebrarēt honore. qꝛ in ip
¶ vlti ſūt deo vleiſcēte.
ſis diebus ſe vlti ſunt iudei de ini
† ¶ triſticia veſtra vertetur in gaudiū
micis ſuis. et †luctus atqꝫ triſticia
¶ ibant gaudentes a cōſpectu cōciliī.
† ¶ ſpe enim ſalui facti ſumus.
in hilaritatem †gaudiūqꝫ cōuerſe
¶ in ſpe. ¶ hō quidā fecit. ce. ma. ⁊ vo. m.
ſunt. eſſentqꝫ iſti dies epularū atqꝫ
¶ interim ¶ pro expectatōe cōis reſur
rectōis ⁊ refectōis
leticie. ⁊ mitterēt ſibi iuicē ciboꝝ ꝑ
¶ neceſſitatibus ſanctorū cōicantes.
† ¶ libēter non ex triſticia aut neceſſitate ſed lar
ga mente.
tes. ⁊ pauperibꝰ munuſcla †largirēt

Intātū. ⁊c. Oīs q
quiqꝫ ſēſibus corpeis
legē carnaliter ſuſcipi
unt. ⁊ cum per ſeptifor
mē ſpūſſancti gratiam
ſpālitē plena ⁊ ꝑfecta
ſit ſpūaliter intelligere
reſpuūt. quaſi duobus
diebus vicūtur atqꝫ ꝓ
ſternūtur.

Dies autem ⁊c.
Notādū qꝫ quidā iu
deorum terciadecima
die interficiūt: ⁊ decia
quarta deſinūt. ⁊ ſolen
nitatē agūt: quidā per
duos dies. i. terciā de
cimā ⁊ decimāquartā
diē eiuſdē menſis occi
dunt. quīdecima ſolē
niter quieſcūt: qꝛ qdā
ſanctorū poſt cōpletos
labores quibus deo be
ne credēdo. ⁊ bn̄ viuē
do ſeruiunt. modo āte
tēpus iudicii in aīabꝰ
ſabbatū quietis eterne
habēt. Alii vſqꝫ ad vl
timū reſurrectōis diē
in carne perdurantes
ſuperatis hoſtibꝰ vni
uerſis ſubito īmutati.
qetem aīarū ⁊ corpoꝝ
percipiūt. Un̄ aplus.
Mortui q i xpo ſūt re
ſurgēt primi. Deinde
nos q viuimꝰ. q r. ſ. r. c
vl obuiā chriſto i aera
⁊c. Nam. xiiii. qui bis
ſeptem ꝯtinet quietem
aīarum perfectā ſigni
ficat. quīdecima vero
ſeptenariū ⁊ octonari
um cōplectens aīarū
⁊ corporū ſignificat qe
tem.

Miſitq; phur.
Sors in vrnam miſſa
diſpoſitionē cuiuſlibet
rei in hoīs mente ſigni
ficat·cui⁹ puentū non
hūanay:ſed diuinarū
regit arbitriū. Unde
ſalomon. Sortes mit
tūtur in ſinu ſed a do
mino temperantur.

Susceperuntq; iudei in ſolennem
ritum cuncta que eo tempore face
Ordo predicatorꝝ
re ceperant: ⁊ q̄ mardocheus lrīs
hoſtis eccleſie.
facienda mādauerat. Aman enim
ſ voto
filius amadati ſtirpis agag hoſtis
ſfacto ſ verorꝝ Non ſubito
et aduerſarius iudeorū cogitauit
ſed ex deliberatōe faciendo ſ tam corpore q̄
cōtra eos malū·vt occideret illos
mente ſ de mundo.
atq; deleret: Et miſit phur qd nrā
ligua vertit in ſortem:et poſtea in
greſſa eſt heſter ad regē obſecrans
vt conatus eius litteris regis irri
ti fierēt:⁊ malū qd ꝯtra iudeos co
In inſidijs ſuis capientur iniqui.
gitauerat reuerteret i caput ei⁹ De
† ſid ē·cruciandos per crucez chriſti predixerunt
niq; et ipſum et filios eius†affixe
runt cruci:atq; ex illo tpe dies iſti
appellati ſunt phurim·id ē·ſortiū:
eo ꝙ phur·id ē·ſors in vrnā miſſa
fuerit Et cūcta q̄ geſta ſunt eplē·id
eſt·libri huius voluīe continet:
queq; ſuſtinuerint et q̄ deinceps i
mutata ſint·ſuſceperūt iudei ſuper
ſe ⁊ ſemen ſuū·et ſuper cūctos qui
religioni eorū voluerint copulari:
ut nlli liceat hos duos dies abſq;
ſolennitate trāſigere quos ſcriptu
ra teſtat:⁊ cetera expetunt tpra an
nis ſibi iugit ſuccedētib⁹ Iſti ſunt
dies quos nulla vnquam deleuit
obliuio·Et per ſingulas genera
ſuel multe ſper ſingulas generatōes
ſSucceſſiones temporꝝ ſ Eccie
tiones cuncte in toto orbe prouin
Celebritatē futurā preſignantes ſEccīa nel ani
cie celebrabunt:nec ē vlla ciuitas
ma a deo dicata·
in q̄ dies phurim·id ē·ſortiū nō ob
ſueris· Succeſſo
ſeruētur a iudeis·et ab eorꝝ proge
ribus ſimitatoribus ſpropria ſponſiōe et profeſ
ſione·
nie q̄ his cerimonijs obligata eſt.
Monētes Eccleſia
Scripſerūtq; heſter regina filia a
ſdoctores
biahil et mardocheus iudeus etiā
ſamonentes uel ammonitōes·
ſcdaz eplām·vt oi ſtudio dies iſta
ſolennis ſanxiret in poſterꝝ. Et mi
ſ ut ſupra.
ſerūt ad oēs iudeos q̄ in centūui
gintiſeptē prouincijs regis aſſueri

Iſti ſunt dies.
Quia quies aīarꝝ et
reſurrectio corporꝝ me
rito firmiter a fidelib⁹
cuſtoditur et celebrat.
Vel quia quietis ani
marū et reſurrectionis
corporꝝ merito feriatō
a fidelib⁹ cuſtoditur ⁊
celebratur.

ſ fraternam charitatē:ne
per ſciſmata diſcordent
verſabant·ut hrēnt pacē et ſuſcipe
Euangelicam non falſitatem hereticaꝝ
rent vitatē·obſeruātes dies ſorti
um:et ſuo tpe cum gaudio celebra
rēt·ſicut cōſtituerat mardocheus
et heſter. Et illi obſeruāda ſuſcepe
ſ filijs quos gīgnūt verbo dei·un
de·f·lioli mei quos iterū p·d f·i·u.c.
ſ ieiunia corpalia
et ſpūalia
runt a ſe et a ſemine ſuo ieiunia·at
Oratōnū predicatōnū ſuictorie future
q; clamores et ſortiū dies: et oīa
ſdiuini teſtamentorū
q̄ libri huius q̄ vocat heſter hiſto
ria continētur.

C .X.

Rex uero aſſue
rus omnē terrā et cun
ſ inſulas reges tharſis et inſule
mu.offe. ſunde Red
ctas maris inſulas fecit tributari
dite que ſunt dei deo et que ſunt ceſaris ceſari
as:cuius fortitudo et iperiū et di
† ſ Coram fidelibus et infidelibus
gnitas atq; ſublimitas qua†exalta
Ordidinē predicatorꝝ ſ in memoria
uit mardocheū ſcripta ſūt in libris
omnium natōnum ſ uei⁹ iudeus nō
in manifeſto in carne:ſed ī abſcōdito in ſpū
medorū atq; pſarū:et qūo mardo
cheus iudaici generis ſcds a rege
aſſuero fuerit et magnus apud iu
ſ gratus et acceptus ſChriſtianorꝝ
deos:et acceptabilis plebi fratrū
ſ Eterna ſ Quem regit
ſuorꝝ querēs bona pplo ſuo:et lo
† ſ in hoc ſeculo et futuro q̄;ſpecioſi pedes euan
geliſantiū b.p.e. Et alibi Rogate que ad pacē ſūt
hieruſalez ſ filiorꝝ ſpūalium
quēs ea que†ad pacē ſemis ſui pti
tinerent:que habentur in hebreo
plena fide expſſi.

Hec autem que ſequutur ſcrip
ta reppi in editione vulgata que
grecorū lingua et lrīs cōtinent:et
interim poſt finem hoc capl'm fere
bat quod iuxta cōſuetudinem no
ſtram obelo.i.veru pnotauimus.
Dixitq; mardocheus. A deo facta
ſunt iſta. Recordatus ſum ſomnii
qd viderā hec eadem ſignificantis
nec eorū quicq̄ irritū fuit. Paru⁹
fons qui creuit in fluuiū et in lucē
ſolemq; conuerſus eſt·et in aquas
plurimas redundauit·heſter eſt:
quam rex accepit vxorē et voluit
eſſe reginā. Duo autez dracones:
ego ſum et aman. Gentes que con
uenerant·hi ſunt qui conati ſunt
delere nomen iudeorū. Gens aūt

Rex vero aſſue
Chriſtus qui exciſus
de monte ſine maīb⁹
creuit in mōtē magnū
et impleuit totū mun
dum·hyſtorialiter enī
non oēm terraz tribu
tariam fecit; quia nec
habuit.

mea iſrael eſt quę clamauit ad dominum· ⁊
ſaluũ fecit populũ ſuuꝫ· liberauitꝗꝫ nos ab
om̃ibus malis. ⁊ fecit ſigna magna atꝫ poꝛ
tenta inter gentes: ⁊ duas ſoꝛtes eſſe pꝛęce
pit· vnã populi dei· ⁊ alterã cũctarũ gẽtium
Uenitꝗꝫ vtraꝗꝫ ſoꝛs in ſtatutũ ex illo iã tp̃e
coꝛã deo vniuerſis gẽtibuſ· ⁊ recoꝛdatus ẽ
dñs populi ſui: ac miſertus hęreditatiſ ſuę
Et obſeruabũtur dies iſti in mẽſe adar· q̃r
tadecima et q̃ītadecima die eiuſdẽ menſis
cũ om̃i ſtudio ⁊ gaudio in vnũ cętum popl̃i
cõgregati ĩ cũctas deiceps generationeſ po
puli iſrael.

C. XI.

Anno quarto reg-
nantibus ptholomeo ⁊ cleopa
tra: attulerũt doſitheus q̃ ſe ſa
cerdotem ⁊ leuitici generis ferebat· ⁊ ptho
lomeus filius eius hãc epiſtolam phurim·
quã dixerũt interpꝛetatũ eẽ lyſimacũ ptho
lomei filiũ in hieruſalẽ. Hoc quoꝗꝫ pĩcipi
uꝫ erat in editõne vulgata: q̃d nec ĩ hebꝛęo
nec apud vllũ fertur ĩterpꝛetũ. Anno ſecun
do regnãte artaxerxe mario· pꝛima die men
ſis niſan vidit ſomniũ mardocheus filius
iaheri· filij ſemei· filij ciſ de tribu beniamin
homo iudęus q̃ habitabat in vrbe ſuſiſ: vir
magnus· ⁊ inter primoſ aulę regię. Erat au
tẽ d̃ eo numero captiuoꝛũ quos trãſtulerat
nabuchodonoſoꝛ rex babiloniſ de hieruſa
lẽ cũ iechonia rege iuda· ⁊ hoc eius ſomniũ
fuit. Apparuerũt voces et tumultus. toni-
trua ⁊ ẽremotus ⁊ cõturbatio ſuꝑ terram· ⁊
ecce duo dꝛacones magni paratiꝗꝫ cõtra ſe
in pꝛęliũ: ad quoꝛũ clamoꝛeꝫ cũctę cõcitatę
ſunt natõnes: vt pugnarẽt cõtra gẽteꝫ iuſto
rũ. Fuitꝗꝫ dies illa tenebꝛarũ ⁊ diſcriminiſ
tribulatõis ⁊ anguſtię· ⁊ ingenſ foꝛmido ſu
per terrã. Cõturbataꝗꝫ ẽ gens iuſtoꝛũ timẽ
tiũ mala ſua· ⁊ pręꝑata ad moꝛtẽ. Clamaue
rũtꝗꝫ ad deuꝫ· ⁊ illis vociferãtibus· fons ꝑ
uus creuit ĩ fluuiũ maximũ· ⁊ in aquaſ plu
rimas redũdauit. Lux ⁊ ſol oꝛtus ẽ. ⁊ hũi-
les exaltati ſũt· et deuoꝛauerũt ĩclytoſ. Q̃d
cũ vidiſſet mardocheus ⁊ ſurrexiſſet d̃ ſtra
tu· cogitabat q̃d deus facere vellet et fixuꝫ
hẽbat ĩ aĩo· ſcire cupiẽſ q̃d ſignificarꝫ ſõniũ

C. XII.

Moꝛabatur autẽ eo
tempꝛe in aula regis cũ bagatha
⁊ thara eunuchiſ regis· q̃ ianito
res erant palatij. Cũꝗꝫ ĩtellexiſſet cogitati
ones eoꝛũ ⁊ curas diligentius ꝑuidiſſet: di
dicit ꝙ conarẽtur in regẽ artaxerxem manꝯ
mittere· ⁊ nũciauit ſuꝑ eo regi. Qui d̃ vtro
ꝗꝫ habita quęſtione· cõfeſſos iuſſit duci ad
moꝛtẽ. Rex aũt q̃d geſtũ erat ſcripſit ĩ com
mẽtariis. Sꝫ ⁊ mardocheus rei memoriaꝫ
litteris tradidit. Pręcepitꝗꝫ ei rex vt ĩ aula
palatii moꝛarẽ: datis ei ꝓ delatione mune
ribus. Aman vero filius amadathi bugeuſ
erat glorioſiſſimus coꝛã rege· ⁊ voluit noce
re mardocheo ⁊ populo eius ꝓ duobus eu
nuchis regis q̃ fuerãt ĩterfecti. Hucuſqꝫ ꝓ
hęmiũ. Quę ſequũtur ĩ eo loco poſita erãt
vbi ſcriptũ ẽ ĩ volumine: Et diripuerũt bõa
vel ſubſtãtias eoꝛum. Quę in ſola vulgata
editione repperimus· Epiſtolę autem hoc
exemplar fuit.

C. XIII.

Rex maximus artar
xerxes ab ĩdia vſqꝫ ęthiopiã cẽ
tũ vigĩtiſeptẽ ꝓuintiarũ: princi
pibus ⁊ ducibus q̃ eius ĩperio ſubiecti ſũt
ſalutẽ. Cũ plurimis gẽtibus ĩperarẽ· ⁊ vni
uerſũ orbẽ meę ditõni ſubiugaſſẽ: volui ne
quaꝗꝫ abuti potẽtię magnitudine: ſꝫ clemẽ
tia et lenitate gubernare ſubiectoſ: vt abſqꝫ
vllo ẽroꝛe vitã ſilentio trãſigẽtes optata cũ
ctis moꝛtalibus pace fruerẽtur. Querente
aũt me a cõſiliarijs meiſ quõ poſſet hoc im
pleri: vnus q̃ ſapiẽtia et fide cęteros precel
lebat· et erat poſt regẽ ſecũdus aman noĩe
ĩdicauit mihi ĩ toto oꝛbe terraꝝ populuꝫ eẽ
diſꝑſũ q̃ nouis vterẽ legibus· et cõtra oĩm
gentiũ cõſuetudinẽ faciẽs regũ iuſſa cõtem
neret· et vniuerſarũ concoꝛdiã nationũ ſua
diſſẽſione violaret. Q̃d cũ didiciſſemus· ui
dẽtes vnã gẽtem rebellẽ aduerſus om̃e ho
minũ genus ꝑuerſis vti legibus· noſtriſꝗꝫ
iuſſionibuſ ꝯtraire· ⁊ turbare ſubiectaꝝ no
bis ꝓuĩtiarũ pacẽ atꝗꝫ cõcoꝛdiã: iuſſimꝯ vt
quoſcũꝗꝫ aman q̃ oĩbꝯ ꝓuinciis pꝛępoſituſ
eſt ⁊ ſecũdus a rege. ⁊ quẽ patris loco colĩꝯ
mõſtrauerit. cũ cõiugibus ac liberiſ deleãẽ
ab inimicis ſuis· nulluſqꝫ eoꝛũ miſereatur
quartadecĩa die duodecimi mẽſiſ adar ãni
pꝛeſẽtis vt nepharij hoĩeſ vno die ad ĩferoſ
deſcẽdẽtes· reddãt ĩpĩo noſtro pacẽ quam
turbauerãt. Hucuſꝗꝫ exẽplar epl̃ę. Quę
ſequũẽ poſt eũ locũ ſcripta reppi· vbi legiẽ·
Pergẽſqꝫ mardocheus fecit oĩa q̃ ei mãda
uerat heſter: nec tñ habeẽ ĩ hebꝛaico· ⁊ apd̃
nullũ penitꝯ ferũtur ĩteꝛp̃tũ Mardoche
us aũt depꝛ̃catuſ ẽ dñm: memoꝛ oĩm operũ
eius. et dixit: Dñe dñe rex oĩpotẽs. in ditio
ne eñi tua cũcta ſunt poſita. ⁊ nõ eſt q̃ poſſit
tuę reſiſtere volũtati: ſi decreueris ſaluare
iſrl̃. Tu feciſti cęlũ ⁊ terrã· ⁊ q̃dq̃d cęli ãbitu
ꝯtinetẽ: dñs oĩꝫ es: nec ẽ qui reſiſtat maieſta
ti tuę. Cũcta noſti ⁊ ſcis. q2 non ꝓ ſuꝑbia ⁊
cõtumelia ⁊ aliqua gl̃ię cupiditate fecerim
hoc· vt nõ adorarẽ amã ſuꝑbiſſimũ· libẽter
enim ꝓ ſalute iſrael etiã veſtigia pedũ eius
deoſculari paratus eſſem: ſed timui ne ho-
noꝛem dei mei transferrẽ ad hominem. ⁊ ne
quenꝗꝫ adorareꝫ· excepto deo meo. Et nũc
dñe rex deus abraam: miſerere populi tui:
quia volũt nos inimici noſtri ꝑdere: ⁊ hęre
ditatẽ tuam delere. Ne reſpicias partẽ tuaꝫ
quã redemiſti de egipto. Exaudi depꝛecatõ
nem meam: et ꝓpitius eſto ſoꝛti et funiculo
tuo. et conuerte luctũ noſtꝝ ĩ gaudiũ. vt vi
uentes laudemꝯ nom̃ tuũ dñe. ⁊ ne claudaſ
ora te canẽtiũ. Oĩſ quoꝗꝫ iſrl̃ pari mente et
obſecratõe clamauit ad dñm: eo ꝙ eiſ certa
moꝛs impenderet.

C .XIIII.

HEſter quoqꝫ regi
na confugit ad dn̄m pauēs pe
riculū qđ imminebat. Cūqꝫ de
poſuiſſet veſtes regias. fletibus ⁊ luctu ap
ta indumēta ſuſcepit: et pro vngētis varijs
cinere ⁊ ſtercore impleuit caput ⁊ corpus ſu
um hūiliauit ieiunijs: omiaqꝫ loca in q̄bus
āte letare cōſueuerat criniū laceratōe cōple
uit Et deprecabat̄ dn̄m deū iſrl̄ dicēs: Dn̄e
mi q̄ rex noſter es ſolus adiuua me ſolitariā
et cuius preter te nullus auxiliator eſt alius
Periculū meū in manibus meis eſt. Audi
ui a patre meo qđ tu dn̄e tuliſſes iſrl̄ de cun
ctis gentibus. et patres noſtros ex omibus
retro maioribus ſuis. vt poſſideres heredi
tatē ſempiternā: feciſtiqꝫ eis ſicut locutus
es. Peccauimꝰ in conſpectu tuo: et idcirco
tradidiſti nos in manus inimicoꝝ noſtroꝝ
Coluimꝰ eni deos eoꝝ. Juſtus es dn̄e. Et
nunc nō eis ſufficit ꝙ duriſſima nos oppri
mūt ſeruitute: ſed robur manuū ſuarū ydo
loꝝ potentię deputantes volunt tua muta
re ꝓmiſſa. et delere hereditatē tuam: ⁊ clau-
dere ora laudantiū te. atqꝫ extinguere gl̄iaꝫ
templi ⁊ altaris tui: vt aperiāt ora gentiū ⁊
laudent ydoloꝝ fortitudinē. et ꝓ̄dicent car
nalem regem in ſempiternū. Ne tradas do
mine ſceptrū tuū his qui non ſunt. ne ride-
ant ad ruinā nrām: ſed cōuerte cōſiliū eoꝝ
ſuper eos. et euꝫ q̄ in nos cepit ſeuire diſꝑ
de. Memento dn̄e et oſn̄de te nobis in tēpo
re tribulatōnis noſtrę: et da michi fiduciaꝫ
dn̄e rex deoꝝ et vniuerſę poteſtatis: tribue
ſermonē compoſitū in ore meo in comſpctū
leonis. ⁊ transfer cor illius in odium hoſtis
noſtri: vt et ipſe pereat ⁊ ceteri q̄ ei conſenti
unt. Nos autē libera in manu tua: et adiu
ua me nullū aliud auxiliū hn̄tem niſi te dn̄e
q̄ habes omniū licentiaꝫ. ⁊ noſti qꝛ oderim
gloriam iniquoꝝ: ⁊ deteſter cubile in circū
ciſorum et omnis alienigenę. Tu ſcis neceſ
ſitatē meā qđ abominer ſignū ſuꝑbię ⁊ gl̄ię
meę quod eſt ſuꝑ caput meū in diebus oſtē
tationis meę: ⁊ deteſter illud quaſi pannuꝫ
mēſtruate. et nō portē in diebus ſilentii mei
et ꝙ nō comederim in menſa aman. nec mi
chi placuerit ꝯuiuiū regis. ⁊ nō biberim vi
num libaminuꝫ: et nunq̄ꝫ locuta ſit ancilla
tua ex quo huc tranſlata ſum vſqꝫ in pn̄tem
diem. niſi in te dn̄e deus abraam. Deus
fortis ſuper omnes exaudi vocē earū q̄ nul
lam aliam ſpem hn̄t et libera nos de manu
iniquoꝝ: ⁊ erue me a timore meo Hęc quo
qꝫ addita repperi in editiōe vulgata

C XV.

ET mādauit ei haut
dubiū q̄n heſter mardocheus. vt
ingrederet̄ ad regem: vt rogaret
pro populo ſuo ⁊ pro patria ſua. Memora
re inquit dieruꝫ hūilitatis tue. quō nutrita
ſis in manu mea: qꝛ aman ſcđs a rege locu
tus eſt ꝯtra nos in mortē: et tu inuoca dn̄m
⁊ loquere regi ꝓ nobis. ⁊ libera nos de mor
te. Nec nō et iſta que ſubdita ſunt. Die aūt
tercio depoſuit veſtimēta ornatus ſui: et cir
cūdata ē gloria ſua. Cūqꝫ regio fulgeret ha
bitu ⁊ inuocaſſet oīm rectorē ⁊ ſaluatorem
deum: aſſumpſit duas famulas: ⁊ ſuper vnā
q̄dem innitebatur quaſi ꝓ̄ delicijs et nimia
teneritudine corpus ſuum ferre nō ſuſtinēs
altera autē famularū ſequebat̄ dn̄am deflu
entia in humū indumenta ſuſtentās. Ipſa
autem roſeo colore vultū perfuſa. ⁊ gratis
ac nitentibus oculis triſtem celabat animū
⁊ nimio timore contractum. Ingreſſa igit̄
cūcta per ordinem oſtia ſtetit contra regem
vbi ille reſidebat ſuper ſolium regni ſui. in
dutus veſtibus regijs auroqꝫ fulgens et p̄
cioſis lapidibus: eratqꝫ terribilis aſpectu.
Cūqꝫ eleuaſſꝫ faciem ⁊ ardentibus oculis
furorem pectoris indicaſſet: regina corruit
⁊ in pallorem colore mutato. laſſum ſuꝑ an
cillulam reclinauit caput. Conuertitqꝫ deꝰ
ſpūm regis in manſuetudinē: ⁊ feſtinus ac
metuens exiliuit de ſolio ⁊ ſuſtentās eam
vlnis ſuis donec rediret ad ſe. his verbis
blandiebat̄. Quid habes heſter? Ego ſum
frater tuus noli metuere Nō morieris. Nō
eni pro te ſed pro omnibus hęc lex ꝯſtituta
eſt. Accede igitur et tange ſceptrū. Cunqꝫ il
la reticeret. tulit auream virgam ⁊ poſuit ſu
per collum eius: et oſculatus eſt eam et ait.
Cur michi nō loqueris? Que rn̄dit. Uidi te
dn̄e quaſi angelū dei: ⁊ ꝯturbatū eſt cor me
um pre timore glorię. Ualde eni mirabilis
es dn̄e: ⁊ facies tua plena eſt grārum. Cūqꝫ
loqueret̄ rurſus corruit ⁊ pene exanimata
eſt. Rex autē turbabat̄ ⁊ omēs miniſtri eiꝰ
conſolabantur eū. Exemplar epiſtole regis
artaxerxis quā pro iudęis ad totas regni
ſui prouicias miſit: qđ ⁊ ipſum in hebraico
volumine non habetur.

C XVI

REX magnus artax
erxis ab india vſqꝫ ethiopiā
centūuiginti ſeptē prouinciaꝝ
ducibus ac principibus. q̄ noſtri iuſſioni o
bediūt: ſalutem dicit. Multi bonitate prin
cipum et honore q̄ in eos collatus eſt abuſi
ſunt in ſuperbiā. ⁊ nō ſolū ſubiectos regibꝰ
nituntur opprimere. ſed datam ſibi gloriaꝫ
nō ferētes in ipſos q̄ dederūt moliūtur in
ſidias. Nec contenti ſunt gratias non age
re bn̄ficijs. et hūanitatis in ſe iura violare
ſed dei quoqꝫ cuncta cernētis arbitrātur ſe
poſſe fugere ſententiā. Et intantū veſanie ꝓ
ruperūt vt eos q̄ credita ſibi officia diligen
ter obſeruant. et ita cuncta agūt vt oīm lau
de digni ſit. mēdacioꝝ cunicul' conētur ſub
uertere: dū aures principū ſimplices ex ſua
natura alios eſtimātes callida fraude deci
piunt. Que res et ex veteribꝰ probatur hi
ſtorijs. Et ex his que gerūtur quotidie: quō
mal' quorūdā ſuggeſtionibꝰ regū ſtudia de

prauētur. Vñ prouidēduz ē paci oim ꝓuin
ciaruz. Nec putare debetis ſi diuerſa iube
amuſ ex animi noſtri venire leuitate: ſed ꝓ
q̄litate ⁊ neceſſitate tēpuz vt reipublicę po
ſcit vtilitas ferre ſentētiā. Et vt manifeſtiuſ
quod dicimus intelligatis: Aman filiꝰ ama
dathi. ⁊ aīo et gente macedo· alienuſq̧ a ꝑ
ſarum ſanguine· ⁊ pietatez noſtraz ſua cru
delitate cōmaculans· ꝑegrinus a nobis ſu
ſceptus eſt: ⁊ tantā in ſe erptus hūanitatez
vt paṫ noſter vocareṫ· ⁊ adorareṫ ab oībuſ
poſt regē ſecundus· q̄ intantuz arrogantię
tumorē ſublatus eſt· vt regno priuare nos
niteretur ⁊ ſpū. Nam mardocheū cuiꝰ fide
⁊ bñficijs viuim us ⁊ conſortē regni noſtri
heſter· cum omni gēte ſua· nouis q̄buſdam
atq̧ inauditis machinis expetiuit in mor
tem· hoc cogitās vt illis interfectis inſidia
retur nr̄ę ſolitudini· ⁊ regnuz ꝑſaruz tranſ
ferret in macedonas. Nos autez a peſſimo
mortaliuz iudęos neci deſtinatos· in nulla
penitꝰ culpa reppimus ſed ecōtrario iuſtiſ
vtentes legibus: ⁊ filios altiſſimi ⁊ maximi
ſemp̄q̧ viuentes dei cuius bñficio ⁊ patri
bus noſtriſ ⁊ nobis regnuz eſt traditum· et
vſq̧ hodie cuſtoditur. Vñ eas litteras q̄s
ſub noīe noſ̄o ille dixerat ſciatis eſſe irritaſ
Pro quo ſcelere ante portas huius vrbis·
id ē· ſuſis· ⁊ ipſe q̄ machinatus eſt· ⁊ oīs co
gnatio eius pēdet inpatibulis: non nobis
ſed deo reddēte ei qđ meruit. Hoc aūt edi
ctū quod nūc mittimꝰ in cūctiſ vrbibus ꝓ
ponaṫ· vt liceat iudęis vti legibꝰ ſuis. Qui
bus debetis eſſe āminiculo: vt eos q̄ ſe ad
necem eoꝝ parauerāt· poſſint interficere: ter
ciadecima die menſis duodecimi q̄ vocaṫ
adar. Hāc eni diē deus omipotēs meroriſ
⁊ luctus eis vertit in gaudium. Vñ ⁊ vos
inter cęteros feſtos dies· hāc habetote diē
⁊ celebrate eam cuz omni lęticia· vt ⁊ impo
ſterum cognoſcantur· omnes qui fideliter
perſis obediunt dignā pro fide recipe mer
cedem: qui autem inſidiātur regno eorum·
perire pro ſcelere. Omis aūt prouincia ⁊ ci
uitas quę noluerit ſolemnitatiſ huius eſſe
particeps· gladio ⁊ igne pereat· ⁊ ſic deleaṫ
vt non ſolum hominibus: ſed etiam in via
beſtijs ſit in ſempiternum: pro exemplo cō
temptus et inobedientię.

¶ Explicit liber Heſter.